

DE NOBIL SHI HEROIU GEN NA'SCUTULUI DOMN

J O A N N K Ö V É R

D E

R É T H Á T

IN LUMINATU' COMITAT AL TEMESSULUI SPRE PROCESSUL TEMESS DOMNULUI FÖ-
SZOLGA-BIRÓ, CA UNUI ADEVA'RAT PATRON IUBITORIU DE INFRUMSETZARE'
FERICIRII GENULUI ROMA'N.

TC

AM. 15

Batini 138

DE ZODIE SHI HENHOIC GYZ ZAAGWELLY DONG

J O A N N A K O V E R

H E T H A T

en Linnat' Constat te Linnat' van Pooters, Jans Houtman
SOLGA-BINO, en het Linnat' van Pooters, Jans Houtman
en het Linnat' van Pooters, Jans Houtman

DOMNULE MIE GRATIOS' PATRONE!

Indemnu' dragostei mele cel către infrumsetzare fericirii pre iubitului meu Gen Român' aeptatu, la a-teta indrésneală m' au opus, quòt conosquând eu ánima cè Noblá pliná de bunátate, eugetul cel drept la suflet, shi aplecáciunè Noblitatei Domniei TALE; cea iubitoare de adevárata culturá: poftiui cu Dedicatia Cártei acesthia in nomele Románimei a TE cerceta. Carea cred, shi port adevárata sperare, ché indatá ca un heroiu plin de evlavie către luminare, fericire, shi buná starea omenească, spe pacínicu stat' 'l Patriei, spre dignitatea Stápenirei, shi spre activa polirea fericirii Ténerilor Románi cu bratze deschise nici o indoialé preiudicând a nu o primi, shi una asha bárbátiască faptá a nu o deplini; — ci cu chiaritate indemnului ánimei Noble spre poftita cãrarea acestui Manuscript fructóse pashurí vi intinde. cáci chiar pot zice. — O! De sar nashte atare sétzirí shi in inimile ale altor Patroni, cápora fiéndule Noblitatea TA intru culturé luminat exemplú; sé li se deschidá shi lor aplecáciunea ánimeí către infrumsetzarea culturii Ténerimeí Románe, ca apoi totzi urmátorií vechilor Románi din asha exemplurí, pentru osebita Patronime; Ceriurilor multzemind: mărire se 'ntindá; iará nomele Noblitatei Domniei TALE totdeuna pe lespezile inimilor lor cu Litere vecnice scris: spre aducere a ménte purtând in sine se 'l aibé; cá eu sunt

AL NOBLITATEI DOMNIEI TALE

In Lippova in 25. Noemvrie 1828.

umilit serv

Moysi Bota

Fost. Syst. Invát.

DOMINIQUE MIE GRATIO PATRONNE

AL NOBILITATE DOMINIE TALE

partant in die 27mo Julii 1871

Próspetê inchipuire varsê cunoshtintza mântzei nôstre ceii sênátose despre starê inceputuluî sortiî omeneshî, carê mai 'nante de cultivire nêmica altâ erâ; de quôt o simplitzitate, o selbâtecie, shi o adevâratâ stâpénitóre frică a totâ Lumè, iarâ dupâ desvâlirè culturii, dupâ ivirè shtiéntzelor formóse, dupâ gâsirè tehnelor, shi dupâ intemeéré omenilor intru cunoshtintza sêngelui shi a Genuluî lor; la acéa flóre a fericirii au ajuns: la carê astezi Austria, Anglia, Frantia, sh a. cu frumsetzé culturii lor; preste totâ Lumè acestuî pâmént ca razele Sóreluî: ales exemplu strelucesc. — Fericitzi sânt dar' acea lócuitoři cariî sub scripturile alor asha Impêrâtiî sau nâscut, fericitzi sânt că au bârbatzi exelensi, cu frumsétia culturii inavutzi, shi sânt fericitzi mai vèrtos că au adevêratzi, — shi credincioshi Patriotzi, — iubitori de adevâr, shi dreptate; invionatzi cu patrioticiască insufletzire, statornici intru inplénirè Legilor Tzerii, temeinicî in pâzirè strémosheshtilor drepturi: invâpâiatzi in cuget de aplecâciunè dragosteî câtrâ procopseala, shi bun sporiul fericirii Genuluî prin infrumsetzarè tehnelor, shi a shtiéntzelor luminate: care din zi in zi infloresc. Nemic mai putzin, aflâse shi in tēmpu' de acum de multe plase de omeni, dintre cariî unî; de shi nu sânt in treapta sêlbâteciască, simpli, fricoshi, shi spârioshî: totushî indepârtatzi fiénd de asha sémztzirî bune, se fac intradins călcători de pâzirè inplénirèi Legilor, shi a drepturilor strémosheshî, ne avénd mai de parte dragoste câtrâ fapta bunâ, de ashî luminâ fiiî sũ, ca se ajungâ la frumsétia fericirii Genuluî; ci intradins remânénd la intunérecul simplitzitateî, shi la niagra ticâloshie, pâtimeasc lungóre de mórte.

Crédemè frate! Că patima aciasta tocma 'i la noi Românii invèrtoshatè se aflè. — Apoi de shi chiar fieshte carele ushor sènte, că numai din lipsa dragosteî câtrâ Patrie, câtrâ shtiéntze, shi câtrâ luminarè mēnteî se inpedecâ totâ frumsétia fericirii Genuluî; ma: totushî ceî mai avutzi dintre aî nostrii, cuprinshî fiénd de ne setiosa poftâ câtrâ comori, remân reci de câtrâ dragostè Patrieî, de câtrâ luminarè shi procopseala fiilor sũ, apoi nici o indemnare au de a fericì Genu' cel de un sânge cu ei, de a se deprinde intru faptele bune, care curg din intemeéré cè statornică a shtiéntzelor formóse, shi a tehnelor; prin care se deduce la culturè: shi se lumineazè mēntè omuluî.

Eu cu adevêrat am vèzut pe multzi Românî mai ales de acea cariî au crescut sub arèpî străine, cuprinshî de momirî politice, in asha nêroiu alunecatzi; quôt ascunzèndushî bunâtatè patrioticiască, shi dreptul strémoshilor sũ: se rushineazè a spune că sânt Românî, shi numai dequôt inboldinduî cineva (precum Cártitoriu' din Haale — au inceput pe stēnga fără fórfeci pēnzâ noò a croii — —) unî ca acea, shi de insushî strémoshescu' lor sēnge al vestitzilor Romanî, sar lăpâdâ. Aciasta totzi misheî, shi nemernicîi acea ar face; cariî nu au crescut intre aî sũ, shi cariî n' au căpâtat sémztzirî de dragoste câtrâ fericirè Patrioticâ a Genuluî sũ; shi mai vèrtos acea cariî nu sau adèpat cu cunoshtintza temeiuî strémoshilor sũ Romanî, acelor fórtè vrédigni de laudâ, shi de aducerè a mēntè heroî bârbatzi. Că aceshî pentru dragostè câtrâ Patrie, shi câtrâ luminarè Genuluî, punèu virtutè cè mai mare in procopseala Tēnerilor, in gèsirè tehnelor, in purtarè ostâshieî, shi in ocârmuirè cè in tzeleaptâ a biruintzeî lor; avutau intocmirî bune, unde fiiî celor puternici, shi heroî bârbatzi, dinpreună cu fiiî celor orfenî la olaltâ se 'nvâtzau, shi se procopsèu crescând intru sémztzirî bune, de a apèra Patria sa; shi a tzènè Genu' in fericitâ stare.

Dintru acest' temeiu a' dragosteî cătră Patria noastră, shi cătră fericitul Schiptru al puternicului nostru Austriesc' STAPENITORIU m' am indemnât shi eu a aduce ceva spre deprindere activă intru poleirè Tènerimeî Române cu Cyrilleshtile slove, shi cu Strémosheshtile Litere lucrat; mai vèrtos căci noi cu Linbâne cu totu' Românî sùntem, adecă: fiî Strènepotzilor a Romanilor eelor vechî, cariî nu cu Slovele Cyrilliane; ci chiar cu Literile Latine se intrebuintzau: de acéa nu numaî ni se cuvine, ma; toema datorintza sângelui Roman' Strémoshesc spre mai formósă poleirè Linbeî nòstre ne chiamă: iarèshî cu dènzele a ne intzelége, care eu ca cel din àntèiu fruct al ostenélelor meale il pun semn de DAR, shi de GRATULATIE pe acest' AN NOU 1829.

A u t o r u'.

LA SÓRTEA OMENEASCA'.

Tristá 'i sórtea omenească,
Cine e se n' o conóscă;
Tristá 'i shi amará fórte,
La totzi ce'i ce conosc tóte;
Astezi mic, máne tie,
Cel ce pate — béne shtie:
Pismasha urgie.

Vizut iaste tuturoră,
Cum le urmează unora, —
Ché după Nor, — véne serin,
Shi dela neamic' *) pelin;
Neamicul amáreală,
Umblă după vicleneală:
Urzénd netigheală.

Nedreptatea omenilor,
Cea ca veninul sherpilor;
Dela unii — se urzéshte,
Shi pre alții — pedepséshte;
La dreptzi rádecina curmă,
Fără milă îi sugrumă:
Din întreaga pismă.

Ah! Pismă amară fiară,
Shi gadină de ocară;
Ah! Devolească aflare,
Quót in Lume faci stricare;
Tu pismátaretze ome,
Tu prea noule Caine:
Ah! Cumplit venine.

*) neprietén.

ЛЯ СОРТѢ ОМѢНѢСКЪ.

Tристѣ 'и сортѣ оменѣскѣ,
Чине е се н' о кѣноскѣ;
Тристѣ 'и ши амарѣ форте,
Да тоци чей че кѣноск тотѣ;
Астѣзи мѣе, мѣне циѣ,
Чел че пате — вине циѣ:
Писмаша урѣе.

Вхзѣт ѣасте тѣтѣрора,
Кѣм ле урмѣзѣ унора, —
Кѣ дѣпѣ Нор, — вине серин,
Ши дела неамик *) пелин;
Неамикѣл амѣрѣлѣз,
Умѣлѣ дѣпѣ биклѣнѣлѣз:
Урзѣнд нетигнѣлѣз.

Недѣптатѣ оменилор,
Чѣ ка венинѣл шерпилор:
Дела унѣи — се урзѣще,
Ши пре алѣи — пѣдѣпѣще;
Да дѣпѣци рѣдѣчина кѣрмѣ,
Фѣрѣ милѣ лѣ сѣгѣрѣмѣ:
Дин лѣтрѣга писмѣ.

Ах! Писмѣ амарѣ фѣрѣ,
Ши гадинѣ дѣ окарѣ;
Ах! Деволѣскѣ дѣфларѣ,
Кѣт лѣ дѣме фачѣ стрикарѣ;
Тѣ писмѣтарѣце оме,
Тѣ прѣ нѣбле кайне: —
Ах! Кѣмплит венине.

*) непрієтен.

Cum nu crutzî a face mult rîu ,
 Au nu te temî de Domnezeu ;
 Asha 'î pleaga fîrî milî ,
 Pisma de sînge strîinî ;
 Face unora — din stare ,
 Maî vecînicî stremutîre :
 Ia urgia mare !

De 'î trîi quîot cu dreptate ,
 Shi de 'î avea heroî fapte ;
 Intre pismashî eshtî, publicat ,
 Cu caracter rîu apîsat ;
 Cîcî pismîtaretul' n' amich ;
 Omulî drept e contralnich :
 Vezî Romîne , ce zich ? —

Maî bîne cu caracter bun ,
 A fi pretzuit de comun ;
 Numî a trîi credincios
 Tzerîi , shi la Gen spre folos ;
 Ciarcî a vedî Romîne ,
 Quum trîeshî astîzî ? dar' mâne :
 Pisma nu 'î de tîne .

Fugî darî Romîne frate ,
 De asha plas' ds bucate ;
 Precum unî — sh' altiî — 'tzî inpart ,
 Cîcî annî intrîgî 'tzî va da de cap
 Necazul , calcî jos pisma ,
 Inpungeo cu sulitza :
 Nîmic a o erutzî .

Fî 'î gonî din lîcîshul tîu ,
 Numî rîbdî acest plas' rîu ;
 Bagheo fîrte in adînc ,
 Intru acest vecînich pîmînt ;
 Cîcî sub Sîre 'î 'ntîa faptî ,
 Stricîciosî 'n Lumî tîtî :
 Nicî de quîot nu 'î dreaptî .

КЪМ НЪ КРЪЦІЙ А ФАЧЕ МЪЛТ РЪЪ ,
 ЯЪ НЪ ТЕ ТЕМІ ДЕ ДОМНЕЗЕЪ ;
 ЯША 'И ПЛЪГА ФЪРЪ МИЛЪ ,
 ПИСМА ДЕ СЪНЦЕ СТЪРИНЪ ; —
 ФАЧЕ УНОРА — ДИН СТАРЕ ,
 МАЙ ВЪЧНИКЪ СТРЕМУТАРЕ :
 ІА УРГІА МАРЕ !

ДЕ 'И ТЪРЪИ КЪТ КЪ ДРЕПТАТЕ ,
 ШИ ДЕ 'И АВЪКЪ ХЕРОЙ ФАПТЕ ;
 АТРЕ ПИСМАШІ ЕЩІ ПЪБЛИКАТ ,
 КЪ КАРАКТЕР РЪЪ АПЪСАТ ;
 КЪЧІ ПИСМЪТАРЕЦЪЛ Н' АМИК ,
 ОМЪЛЪИ ДРЕПТ Е КОНТРАЛНИК :
 ВЕЗІ РОМІНЕ , ЧЕ ЗИК ? —

МАЙ БІНЕ КЪ КАРАКТЕР БЪН ,
 Я ФИ ПРЕЦЪИТ ДЕ КОМЪН ;
 НЪМАЙ А ТЪРЪИ КРЕДИНЧОС
 ЦЕРІЙ , ШИ ЛА ЦЕН СПРЕ ФОЛОС ;
 ЧЪКЪКЪ А БЕДЪКЪ РОМІНЕ
 КЪМ ТЪРЕЩІЙ АСТЪЗІ ? ДАР' МЪНЕ :
 ПИСМА НЪ 'И ДЕ ТІНЕ !

ФЪЦІЙ ДАРЪ РОМІНЕ ФРАТЕ ,
 ДЕ АША ПЛАС' ДЕ БЪКАТЕ ;
 ПРЕКЪМ УНІЙ — Ш' АЛЦІЙ — 'ЦІ АПАРТ ,
 КЪЧІ АННІ АТРЕЩІЙ 'ЦІ ВА ДА ДЕ КАП
 НЕКАЗЪЛ ; КАЛКЪ ЖОС ПИСМА ,
 АПЪНЦЕО КЪ СЪЛІЦА :
 НИМИК А О КРЪЦІА .

ФЪ 'И ГОНЪ ДИН ЛЪКАШЪЛ ТЪЪ ,
 НЪМАЙ РЪКДА АЧЕСТ ПЛАС РЪЪ ;
 БАГХО ФОАРТЕ А АДЪКЪ ,
 АТРЕЩ АЧЕСТ ВЪЧНИК ПЪМЪНТ
 КЪЧІ СЪБЕ ГОРЕ 'И 'НТЪА ФАПТЪ ,
 СТРИКЪЧОСЪ 'Н АЪМЪК ТОАТЪ :
 НИЧІ ДЕ КЪТ НЪ 'И ДРЕПТЪ .

Vezi, pisma iaste cea mai rea
 Urgie in tota Lumea;
 Cine tot dupa ia umbla,
 Nu are in Ceriu stare nobla; *)
 Nicu pre pament senatate,
 Ci se munceshte in tote:
 Ca in timp de morte.

Acum anul NOU se 'ncepe,
 Statzi cu totzi a ne percepe, —
 Se iubim dreptatea Santa,
 Lasand pismasha osanda;
 Acea ce noi de mult dorim,
 In 'cest an NOU se dobandim:
 Shtiientza se iubim.

Se ne 'nvatzem fiu, shi fele,
 Ce 'i omenirii mai sete;
 Mentea a o intzeleptzi
 Cu shtiientze a 'n bogatzi;
 Dand cultura, shi lumina,
 Fiilor boni in inima:
 Iate fapta buna.

Inima Rom'na oftéshte, —
 Lumina de mult doréshte;
 Caci shi Rom'nele mormanturi
 Ne sunt noo astézi martori;
 Ba, toema scripturile lor,
 Arat' shtiientza Romanilor;
 Ayuta de Popor.

In quòt dela Greci fiéntza
 Invatzeturiu, shi shtiéntza;
 Shau tras poporul Romanesc,
 Cum Istoriile vestesc;
 Tot poporul Roman marit,
 Ca Santa o au pretzuit:
 Shi astézi e lipsit. **)

*) adeca in Ceriu nu va avea fericire.
 **) de invatzeturiu.

Вези, писма iaste чк май рк
 Ургие а тотз лумк;
 Чине тот дупз ia умелз,
 Нз аре а Черю старе ноблз; *)
 Ничи пре пзмзнт сзнзтате,
 Чи се мбнчкеше а тоте:
 Ка а тимп де морте.

Акзм анла ноу се 'нчепе,
 Стаци кз тоци а не перчепе, —
 Се квим дрептатк гнтз,
 Лзснда писмаша оснда;
 Лчк че нои де мблт дорим,
 А 'чест ан ноу се добзндим:
 Шинца се квим.

Се не 'нвзцзм фиу, ши фете,
 Че 'и оменириу май скте;
 Минтк а о ацелепци,
 Кз шинце а 'н богаци;
 Дзнда кблтбрыз, ши лбминз,
 Фиилор бони а инимз:
 Iатз фapta ббнз.

Инима Ром'нз офткеше, —
 Лбмина де мблт доркеше;
 Кзчи ши Ром'неле мормзнтбры,
 Не сзнт ноу астзхи мартори;
 Ба, токма скриптбриле лор,
 Ярат' шинца Романилор;
 Явбтз де Попор.

А кзт дела Гречи фиéntца
 Лвзцетбрыу, ши шинца;
 Шаб трас попорбл Романеск,
 Кзм историиле вздеск;
 Тот попорбл Роман мзрит,
 Ка гнтз о лб прецзит:
 Ши астзхи е липсит. **)

*) лдекз а Черю нз ба акз феричире.
 **) де лвзцетбры.

Mare dreptate ne vine,
 A ne învăța Române;
 Căci strămoșii noștri laudatzi
 Sunt astăzi de vestitzi bărbatzi;
 Cu învățetură vestițe,
 Cum învățē alte Ghēnte; —
 Române ia 'n mēnte.

Арүцä inväteturä,
 Hräneshte mēntea prin gurä;
 Acum dar' in 'cest an NOU,
 Rogäte mult lui Domnezeu;
 Ca Sânt ajutoriu setzi fie
 In cultivire shi tie:
 Dändutzi äpä vie.

Precum shi altora au dat,
 Multe Ghēnte au ädäpat;
 Cu apa cea luminatä,
 Ce la om mēntea deshteaptä;
 Deshteptatzivä Romäni fratzi,
 Ascultatzä demändä lui FRANTZ:
 La Scolü vä indreptatzä.

Oh! Voi strănepotzi Romaneshtzi,
 Sänge de bărbatzi heroiceshtzi;
 Cum dormitzi in somnul adänc,
 Shi Strämoshii vostrii greu pläng;
 Vizëndushä vitzele sale,
 Fără nici o indemnare:
 Căträ luminare.

Loatzä firul lui Pitagor',
 A lui Socrates, shi Plato;
 A lui Cato, shi Tulie,
 A lui Ovid, sh' Virghilie;
 Aristotel v' va deschide
 Mēntea la Ceriu v' va 'ntinde:
 — Altii nu v' vor vände.

Маре дрептате не вине,
 Я не лвзцä ромәне;
 Кзчи стрзмошій нострій лвздаци
 Сзнт астззй де веститци бзрбаци;
 Кв лвзцетзри вестите,
 Квм лвацз алте гинте: —
 Ромәне йä 'н минте.

Ипбкз лвзцетзрз,
 Хрзнкше минт'к прин гзрз;
 Аквм ддр' л 'чест ан ноу,
 Рогзте мзлт лбй домнезез;
 Ка снт ажзторю сеци фие,
 Л кзлтибире ши цие:
 Дзндзци апз вие.

Преквм ши алтора аз дат,
 Мзлте гинте аз адзпат;
 Кв апа чк луминатз,
 Че ла ом минт'к дещептз;
 Дещептацивз ромзний фзаци,
 Аскзлтаци демзнда лбй фрянцз:
 Ла схолй вз лдрептаци.

Ох! Вой стрзнепоци Романешци,
 Сзнце де взрбаци хероичешци;
 Квм дормици л сомнзл адзнк,
 Ши стрзмошій вострій греш плзнг;
 Взззндзши вицеце сале,
 Фзрз ничй о лдемнаре:
 Кзтрз лзминаре.

Лоаци фирзл лбй Питагор',
 Я лбй Сократес, ши Плато;
 Я лбй Като, ши Тзлйе,
 Я лбй Овид, ш' Виргилйе;
 Аристотел в' ва дескиде
 Минт'к ла Черю в' ва 'нтинде:
 — Алций нз в' вор винде.

Iubitzi tonu' lui Seneca,
 Care 'l iubeshte Minerva; —
 Stélele Ceriului scilipesc,
 Intzeleptii mai sus zeresc;
 Deci voi fi de Români plecatzi
 La Scholî, ori cum goli alergatzi
 Hrana mênței căutatzi.

Atunci shi Ceriul va saltà,
 Când voi mêntea vetzi luminà;
 Atunci fi luminii vetzi fi,
 Când voi de Scholî nu vetzi feri;
 Atunci vetzi fi, fi in Tiarà,
 In Bisereci, shi afarà
 Activi: *) nu ocarà. —

Fitzî totzi cu mare virtute,
 Exempluri vi alte Ghente;
 Cum iale rêdich' Ssholî
 Cu din sângeshi Invâtzetori; —
 Ce plas' de Genuri formose,
 Dau la fi shtiéntze fructose:
 'Cestea s' norocose. —

Adotzi a mênțe Române,
 Invâtzte shtiéntze bune;
 Ia norocul nu te duce,
 De vréi a simtzi ce 'i dulce;
 Vezî alt' Gen' cum ia culturà,
 Ma; tu fâr' invâtzeturà?
 Vai! Pieri in negurà. —

Datzi shi voi fi la Scholà
 Români fratzi cu socoteală;
 Căci de shi nu vor fi totzi Popi, —
 Dar' nici vor fi buciumi, shi snopi;
 Ci unii pot fi shi 'narmatzi,
 Buni ajutatori altor' fratzi:
 Fiend propte lui FRANTZ **)

*) lucratori.

**) adecă credincioshi ostashî de a stà pân' la
 morțe lângă Craiul său. Cel

Юбици тонс' луй Сенека,
 Каре 'л юе'шче Мінерва; —
 Ст'блеле Черюлши склипеск,
 Лцелепций май с'с зереск;
 Дечи вой фий де Ромзний плекаци
 Ла Школий, Ори к'бм голй алергаци
 Храна минтей ка'бтаци.

Ат'бнчи ши Черюл ба с'алтá,
 К'бнд вой минт'к' беци л'бмина;
 Ат'бнчи фий л'бминий беци фи.
 К'бнд вой де Школий н'б беци фери;
 Ат'бнчи беци фи, фий л' Ш'крз,
 Л Бис'кречи, ши афарз
 Активий: *) н'б окарз. —

Фици тоци к'б маре вирт'бте,
 Вземпл'брий би алте Гинте;
 К'бм іале р'здик' Школий,
 К'б дин с'знеший л'бзцетори; —
 Че пла'с' де Цен'брий формосе,
 Да'с' ла фий ш'инце фр'бктосе:
 Чест'к' с' норокосе. —

Адоци а минте Ромзне, ѓ.
 Авацз ш'инце к'бне;
 Іа норок'бл н'б те д'бче,
 Де в'р'ки а симци че 'и д'бче;
 Вези алт' Цен' к'бм іа к'блт'б'рз,
 Ма; т'б ф'зр' л'бзцет'б'рз?
 Вай! Піерй л' нег'б'рз. —

Даци ши вой фий ла Школз
 Ромзний фраци к'б сокот'блз;
 К'бчи де ши н'б вор фи тоци Попи, —
 Дар' ничи вор фи к'бч'бмй, ши снопи;
 Чи уний пот фи ш' л' армаци,
 В'бний аж'б'т'зторй алтор' фраци:
 Ф'инд пропте луй ФРАНЦ. **)

*) л'бкрзторй.

**) адекз к'рединчосий осташî де а ста п'зн' л'з
 морте л'знгз Браул с'зс. Ч'бл

Cel-ce va 'nvátzà odatà,
Shtiéntza adeváratà; —
Nu tot dupà avutie,
Fràngándushī méntea cea vie
Va cugetà; ca un trântor, —
A fi Domn Pilariu, — Negustoriu
— De lucruri vinzétoriu.

Ci páshind in vre o stare
Sau Diregátorie, care
Ar sta dela 'n Popor intreg,
Dzeu nu ca Mashteh, shi Vitreg
Va fi; — ma: de op shtiéntza
Adeváratà, sh' fiéntza
Sa; 'l vor incredintza.

Diregátoriei sale
A face pe dreaptà cale,
Fără interesul privat
Din destul, shi barem vr' un svat;
De nu altà a ashteptà
Tènerimea va cugetà:
Ashà a se deshteptà.

De vetzi invátzà Scholii Români
Voò inshivà vetzi fi bunii;
Cari shi in ostàshie,
Pot fi 'n diregátorie;
Iarà cei remashii a casà,
Cu tehne in multe plase:
La témp vor se iasè.

Cáci zich de Genul Romanesc,
Ce era quândva 'mpàrâtesc;
Dzeu ashà iaste ce eu spun,
In scris adeváru' 'l pun;
Romanii quând Impàrâtia,
Ei totà Lumea tzinea:
Marî shtiéntze avea.

Чел че ва 'нвѣцà одатѣ,
Щиінца адевѣратѣ, —
Нѣ тот дѣлѣ авѣцїе,
Фрàngándushī минтѣ чѣ вїе.
Ва кѣцетà; ка уи трântор, —
А фи Домн Пилариу, — Негѣсторїю
— Де лѣкрѣри винзѣторїю.

Чи пѣшинд а бре о старе
Саѣ Дирегѣторїе, каре
Ар ста дела 'н Попор атрег,
Дзѣв нѣ ка мащѣх, ши витрег
Ва фи —; Ма: де оп щїинца
Адевѣратѣ, ш' фїинца
Са; 'л вор акрединца.

Дирегѣторїей сале
Афаче пе дрѣптѣ кале,
Фѣрѣ интересѣл приват
Дин дестѣл, ши барем вр' уи сват;
Де нѣ алтѣ а дѣептà,
Тинеримѣ ва кѣцетà;
Ашà а се дѣептà.

Де веци лѣвѣцà Школи Романи,
Воѣ лшивѣ веци фи бунї;
Кари ши л остѣшиѣ,
Пот фи 'н Дирегѣторїе;
Іарѣ чей ремашї акасѣ,
Кѣ техне л мѣлте пласе:
Ла темп вор се іасе.

Кѣчи зик де Ценѣл Романеск,
Че ерà кѣндава 'мпѣрѣтеск;
Дзѣв ашà іасте че еѣ спѣн,
Лскрис адевѣрѣ 'л пѣн;
Романи кѣнд лпѣрѣцѣ,
Вї тотѣ лѣмѣ цинѣ:
Мари щїинце авѣ.

Orî carele făcè păcat,
Dintre ceî vii erà scăpat;
Căci Romaniî 'ntralte Genuri,
Erau totzi ca neshte Dzeuri
Din fructul 'cestiî semintze
Eshîi tû măi Române vitzè:
Spun eu c' o credintzè.

Romaniî sùnt Stremoshiî tûi,
Bagă 'n samă Române măi;
Gen intzelept fôrte vestit,
Invătză Scholî din deplinit;
De unde eshêu bărbatzî marî,
Bunî, credincioshî cătră Chesari:
Stând contra la Varvari.

Căci Poporul Romanilor,
Eră subpus Chesarilor;
Aplecatzi la stăpănire,
Cu totă buna 'nvoire;
Decî sh' voi Romaniî statzi d' arostu'
Totzi pe lângă CRAIUL vostru:
Credincioshî cu totu'.

Domnezeu vă va ajutà,
Quând lângă CRAIUL vostr' vetzi stà;
Cu inima, cu sufletul,
Shi cu tot intru adinsul;
In timp de războiu in sânge,
Dacè shi trupul vatzi frânge:
Pe n' amici a 'nvinge.

Ashà se percepî Române,
Că 'tzi va urmà fôrte bêne;
Pentru CRAIUL tûu shi Tzerà
Macăr cătzi voinici se piară
Nu crutză bêne a face,
Număi Genu 'tzi fie 'n pace:
— Altiî se nu 'l calce.

Орî кареле фзчк пзкат,
Динтре чей вий ерă скзпат;
Кзчй Романій 'н тралте Цензри,
Брад тоци ка неше дзебри,
Дин фрзктлă четій семинце
Бши тз мзи ромзне вицз:
Опшн ес к' о крединцз.

Романій сзнт стремошиî тзй,
Базз 'н самз ромзне мзи;
Цен ацелепт фôrте вестит,
Лвзцă школиî дин деплинит;
Де унде еш'еу взрвациî марî,
Бши, крединчоши кзтрз Кесари:
Отзнд контрз ла Варварй.

Кзчй Попорлă Романилор
Брă сбкпс, Кесарилор;
Аплекациî ла стзпзнице,
Кз тотз езна 'нвоире;
Дечй ш' вой ромзниî стациî д' аrostу'
Тоци пе лзнгз кряюл вострз:
Крединчоши кз тотз.

Домнезеу вз ва азбтă,
Кзнд лзнгз кряюл востр' вецй стă;
Кз инима, кз сбфлетлă,
Ши кз тот лтрз адинслă;
А тимп де рззкоу л сзнице,
Д'екз ши трблă вацй фрзнице:
Пе н' амичй а 'нвинце

Ашă се перчепî ромзне,
Кз 'ци ва urmă фôrте бине;
Пентрз кряюл тзз ши ц'крз,
Макзр кзциî вонничй се п'крз;
Нз крвцă бине а фаче,
Нзмай Ценз 'ци ф'е 'н паче:
— Ялциî се нз 'л калче.

Deci Române vezi ce faptă
 Bună tie se indreaptă,
 Dela CURTE indemnare,
 Spre Scholastica 'nvățare;
 Demândând FRANTZ sau indurat,
 Voia cea liberă tiau dat:
 La Scholii teau indemnăt.

Ma; ce 'i mai scump azi in Lume,
 Acéa tziau dat cu nume;
 Ca mēnté setzi intzeleptzeshi,
 In tot locul unde voeshi
 Române; Scholii se tzi s' facă
 Fiil tui seci se nu treacă
 Anni, — vezi ce TAICA'!

Din 'ceastă bucată coptă,
 Gustă Române o dată;
 Se faci pelinul dulciată,
 In 'cest an NOU spre viată
 Schólele a intemea,
 Pe fiil tui ai deshtepă:
 PRONIEI har a dà.

Zicu eu fiulu Romănesc,
 NOUL an tuturor postese;
 Se fie spre bucurie,
 La totzi frati in sotzie;
 Se fie spre norocire,
 Spre vecnica fericire;
 — Lină odihnire.

Avēnd tot in mēnte tzinut,
 Cum tēmpul anulu trecut;
 Ca umbra de Nori au zburat,
 Shi in veci nu v' avea inturnat;
 Fă dar' bun folos Române,
 In anul ce acum vine:
 Din faptele bune.

Дечй Ромъне вези че фпптз
 Бѣнз ціе се лдрѣптз,
 Делл Куртѣ лдемнарѣ,
 Спре Школастика 'нвѣцарѣ;
 Демъндънд Фрѣнтц сѣл лдрѣрат,
 Вол чѣ либерз цѣс дат;
 Ла Школи тѣс лдемнат.

Ма, че 'и май скѣмп ази л дѣме,
 Ячѣл цѣс дат кѣ нѣме;
 Ка минтѣ сеци лцелепцещи,
 Л тот локѣл унде боещи
 — Ромъне; Школи сз ци с' факз,
 Фіи тзи сечй се нѣ трѣкз
 Анни —, вези че Тѣнкѣ!

Дин 'частз ѣкатз коптз,
 Гѣстз Ромъне одатз;
 Се фачй пелинѣл дѣлчѣцз,
 Лчест ан ноѣ спре вѣацз.
 Школелѣ а лтемѣл,
 Пе фіи тзи ай дещептă
 ПРОНІВН хар а дă.

Зикѣ ѣс фіюлѣй Ромънеск,
 Ноѣл ан тѣтѣрор пофтѣск;
 Се фіѣ спре ѣкѣрѣѣ;
 Ла тоци фракций л социѣ;
 Се фіѣ спре норочирѣ,
 Спре вѣчника феричирѣ:
 — Динз одихнирѣ.

Явѣнд тот л минтѣ цинѣт,
 Кѣм тимпѣл анѣлѣй трѣкѣт;
 Ка умѣра дѣ Норй аѣ зѣѣрат,
 Ши лѣѣчи нѣ в' лѣѣ лѣѣрнат;
 Фѣ дар' ѣн фолос Ромъне,
 Л анѣл че дѣѣм вине:
 Дин фпптѣлѣ ѣѣне.

Nu in léne păcătuind,
 Nicī fără de lucru shezînd;
 Ci folos comun se căshtigî,
 Din zi, pe zi; se nu te 'npingî: —
 Ca nicī tie spre dobândă,
 Nicī comunulî spr' o tignă
 Fiënd: vezî osândă!

Inse acum sê asculte,
 Shi Româniî ceî de frunte;
 Têmpu', intreî părți se 'npartzê
 In têmp TRECUT, 'n têmp DEFATZA';
 Shi in têmp VIITORIU: — se shthie
 Dreaptă regulă se tzie,
 Fără fătzerie.

Cel TRECUT, indărèpt nu va
 Vre odată a se 'nturnă, —
 Cel DEFATZA' 'i putzin shi scurt,
 Aciasta 'i la totzî cunoscut;
 Iar' cel VIITORIU e ascuns,
 De care' nu vom da răspuns:
 C' cel TRECUT fu d' ajuns.

Intru acel têmp Române,
 Aî putut face mult bène;
 Genulî Patriei shi Curtziî,
 Scăpândute de 'nvăzutzii;
 Acum dar se nu treacă,
 Nicī clippa ta fără treabă;
 Bunul comun ciarcă.

Căci têmpu' VIITORIU nu shti
 Ajungel veî, shi ce 'tzî va fi:
 Ci in 'cest DEFATZA' stêi bun,
 Sărguitoriu cătră comun;
 Multzemind Creatorulî,
 Mărind Pronia Ceriulî
 D' sporiul comunulî.

НѢ ЛѢНЕ ПЪКЪТЪИНА,
 Ничй фъръ де лѣкрѣ шезнѣ;
 Чи фолос комѣн се къшицй,
 Дин зи, пе зи; се нѢ те 'нпинцй: —
 Ка ничй цйе спре довзнѣ,
 Ничй комѣнѣлѣй спр' о тигнѣ
 Фйинѣ: везй осзнѣ!

Лсѣ акѣм се аскѣте, †
 Ши романий чей де фрѣнте;
 Тимпѣ', атрей пѣрци се 'нпарцѣ
 Атимп трѣкѣт —, 'н тимп дѣфѣцѣ; —
 Ши атимп вйиторйю: — се цйе,
 Дрѣкпѣ рѣгѣлѣ се цйе,
 Фърѣ фѣцѣрйе.

Чел трѣкѣт, лѣкрѣпт нѢ ва †
 Вре оѣатѣ а се 'нтѣрнѣ, —
 Чел дѣфѣцѣ 'й пѣцин ши скѣрт,
 Ячѣста 'й ла тоцй кѣноскѣт;
 Йарѣ чел вйиторйю е аскѣнс,
 Де карѣ' нѢ вом да рѣспѣнс:
 Ч' чел трѣкѣт фѣ д' ажѣнс.

Лтрѣ ачел тимп ромѣне,
 Йй пѣтѣт фѣче мѣлт вине;
 Цѣнѣлѣй, Патрйей ши кѣрцйй,
 Скѣпѣнѣдѣте де 'нвѣзѣцйй;
 Акѣм дар се нѢ трѣкѣ,
 Ничй клиппа та фърѣ трѣкѣ;
 Бѣнѣл комѣн чѣркѣ.

Кѣчй тимпѣ' вйиторйю нѢ цйй, †
 Яжѣнцѣл вей; ши че 'цй ба фн:
 Чи л' чест дѣфѣцѣ стѣй вѣн,
 Скѣргѣиторйю кѣтрѣ комѣн;
 Мѣлѣеминѣ крѣ а т о р ѣ л ѣ й,
 Мѣринѣ Пронйѣ Чѣрѣлѣй:
 Д' спорйюл комѣнѣлѣй.

Apoï din' acestea tóte,
 Pentru Omeneasca sórte;
 Rógá Pronia Cerească,
 FRANTZ A'NTE'IUL se tráiască;
 Románilor a fi TATA', —
 Cu CURTEA AUSTREI' tótá:
 Dreptul se inpartá. —

АПОЙ ДИН' АЧЕСТК ТОТЕ, ✓
 ПЕНТРЪ ОМЕНЕКА СОРТЕ;
 РОГЪ ПРОНІА ЧЕРКСКЪ,
 ФРАНЦ АТІЮЛ СЕ ТРЪАСКЪ;
 РОМЪНИЛОР А ФИ ТАТЪ, —
 КЪ КЪРТЪ АУСТРЕИ' ТОТЪ:
 ДРЕПТЪЛ СЕ АПАРТЪ. — = 19. 4.

F A B U L A.

TRAIULUÎ HERCIOGILOR DE CA'MP PI-
STRITZÎ, shi a celor LUNGÎ INCODA';
— — cu a EPURILOR CASNICÎ — — (de Casà).

Mai àntèiu dar' se încèpem
Din cap', de quând au venit
Hèrciogii ca se percèpem
Cum fu lucru 'l 'ntemeit?
Quòt cu plan ashà de ascuns
Fiènd, — la atât' au ajuns: —
Shi Epuriî nu 'i percep!

Animalele Hèrci' pistrizî,
Sunt un numèr fòrte mic';
Din vechime inpàrtizî
Prin-tre altele — nemic'
Insèmneaze ei a fi,
Căci, că de sar shi inmultzi:
Ei de ei se pustiesc'!

Ma; Herciogii luugi in còdà,
Mai târziu sunt adunatzî
Aceshtea s' dedatzî se ródà;
Zi, sh' nóptea ne stèmpàratzî;
Ei in veacul al shaselea
Ne mai putènd in càmپ mãnea —
De vârsarea ploilor. — —

Ф А Б У Л А

ТРАЮЛУИ ХЪРЧОЦИЛОР ДЕ КЪМП
ПИСТРИЦИ, — ШИ А ЧЕЛОР ЛЪНИИ Л-
КОДЪ; — — КЪ А ВПЪРИЛОР КАСНИЧИ. —
— — (ДЕ КАСЪ)

Mай атзио дар' се лчѣпем
Дин кап', де кзнд аѣ бенит
Херчоциî, ка се перчѣпем:
Към фѣ лѣкрѣл 'нтемент?
Кзт къ план аша де аскѣнс
Финд, — ла атзт' аѣ ажѣнс: —
Ши вѣрѣиî нѣ 'и перчеп!

Анималеле Хърчи пистрици,
Сзнт ун нѣмзр фòрте мик',
Дин бекиме лѣзрици
Прин-тре алтеле — немик'
Лсзминѣзз еи а фи,
Кзчи, кз де сар ши лѣвлци:
Вѣ де еи се пѣстѣск'!

Ма; Хърчоциî лѣнии лѣкодз,
Май тѣрзиѣ сзнт адѣнаци,
Ачещѣ с' деѣаци се рòдз;
Зи, ш' нòптѣ не стѣмпѣраци; —
Вѣ л вѣкѣл ал шаселѣ,
Не май пѣтзнд л кзмп мзнѣ —
Де вѣрсарѣ плòилор. — —

Eveniră *) in lócashurî,
 Prin Cetetzî, Orash' sh' Sate,
 Căci tēmpul cel cu tresniturî;—
 Îi gonea cu ploî late;
 Cariî simtzind că 'î gonéshte,
 Puî totzî le pustieshte:—
 Fuseră iutzî — a fugî.

Ashà iaste tôte se vîd, —
 Ma; se putură ferî,
 Lăsând pământul — cel umed;
 Shthiur' a se ferici;
 Unde 'î pòla sub Muntzî bună,
 Déteră după datinà:
 A scobî pe treaba lor.

Decî, uniî — 'ncolò, — shi p' aici —
 Măneau quòteva sotziî,
 Prin-tre Epurîi cēi Casnicî;
 Cu puî intregî familiî;
 Altzî — lipitzî sub un Munte
 Lâng' un pârèu fără punte: — — —
 Sau scutit între Epurî. —

Atuncî cu aplecâciune,
 Cu blîndă lingushie,
 Shi c' mare inchinâciune
 Căzând cu cucerie;
 Sau rugat cu umilintzê,
 Se le dea bună vointzê
 A lócui între ei.

Care momî cu lingushie,
 Au shi pătruns inima
 Epurilor preste fire:
 Quòt nu sta Epurimea
 Lor a da cuvēte contre;
 Ci cu totzî le erau propte
 Arătând scutire lor. —

*) adică veniră din întēplare.

Ввенирă *) ꙗ лзкашурî
 Прин Четецѣ, Ораш', ш' Сате,
 Кзчѣ тимпѣл чел кѣ треснитурѣ; —
 Лѣ гонѣ кѣ плоѣ лате;
 Карѣѣ симцинд кз 'ѣ гонѣште,
 Пѣѣѣ тоцѣ ле пѣстѣште: —
 Фѣсерз юцѣ — афѣцѣ.

Аша ѣасте тоте се вѣд, —
 Ма; се пѣтурѣ ферѣ,
 Лзсѣнд пѣмѣнтѣл — чел умѣд;
 Шѣур' а се феричѣ;
 Унде 'ѣ поала сѣе мѣнцѣ бѣнз,
 Дѣтерѣ дѣпѣ датинѣ:
 А скобѣ пе трѣба лор.

Дечѣ, унѣѣ — 'н коло —, ши п' личѣ —
 Мѣнѣѣ кзтева соцѣѣ,
 Прин-тре вѣпурѣѣ чѣѣ Касничѣ;
 Кѣ пѣѣ лѣтрѣѣѣ фамилѣѣ;
 Ялцѣѣ — липицѣѣ сѣе ун мѣнте
 Лѣнг' ун пѣрѣѣѣ фѣрѣѣ пѣнте: — — —
 Саѣ скѣтит лѣтре вѣпурѣѣ. —

Ятѣнчѣ кѣ аплѣкѣчѣне,
 Кѣ блѣндѣ лингѣшѣе,
 Ши к' марѣ лѣкинѣчѣне;
 Кзѣнд кѣ кѣчерѣе;
 Саѣ рѣгат кѣ умилинѣѣ,
 Се ле дѣк бѣнз бѣнцѣ
 Я лѣкѣѣ лѣтре сѣѣ.

Карѣ момѣ кѣ лингѣшире,
 Яѣ ши пѣтрѣнс инима
 вѣпурѣлор прѣсте фирѣ:
 Кзт нѣ стѣ вѣпурѣмѣ
 Лор а да кѣбинте-контре;
 Чѣ кѣ тоцѣ ле сѣраѣ пропте:
 Ярѣтѣнд скѣтире лор. —

*) Ядекз венирă дин лѣтѣмоларѣ.

Epurii avënd datinã,
 Puii in gropi seshi creascã,
 Unde ei cu buna tignã
 Pururè se trèiascã
 Pofteu, cu pistriziã Hèrciogï,
 Ma; shi cu cei in còdã lungi:
 Ashi creshte puii l' un loc.

Dar', lungii — 'n còdã rozetori,
 Fiend din fire fãcutzi,
 Invãtzatzi a fi sãpãtori;
 De bãtrãniã lor crescutzi: —
 A scobì sub Grãnãrie,
 Sub cocinã, shi cãsulie:
 Aface gãuri din gros.

Nici cunoscènd vicleshugul
 Hèrciogilor, — Epurii
 Stràngeu din cãmp cu cãshtigul
 Spre traiul adunãrii
 A puilor celor mãi mici,
 Intre cariã Epurii nici
 Cu 'n interes pãshau.

Ba; incã bunãtate leau fãcut,
 Nu numãi cã iau scutit,
 Ci pre quòt lor li sau putut;
 Chiar shi puii leau pãzit;
 In gãurile Epureshti,
 Traiau puii cei Hèrciogeshti:
 Ca 'ntr' a Stremoshilor lor.

Shi pãn' a fi Hèrcii 'n vãnãt,
 Spre pãzire întreagã,
 Duoï PA'ZITORI au ashezãt; —
 D' a Epurilor creangã;
 La totzi puii impreunã,
 Avënd de ei grije bunã:
 Cariã credincioshi au fost.

Впърїи авьнд датинз,
 Пвїи л групп сешї креаскз,
 Унде ей кв ебнз тигнз;
 Пврррк се трзаскз
 Пффткз, кв пистрициї Хзрчоци,
 Ма; ши кв чей л кодз лбнци:
 Аши кркще пвїи л 'ун лок.

Дар', лбнци — 'н кодз розетори,
 Фїнд дин фире фзкбци,
 Лвзцаци а фи сзпзтори;
 Де квтрзнци лор крескбци: —
 Аскоки сбе Грзнзрїе,
 Сбе кочини, ши кзсблїе;
 Афаче гзври дин грос.

Ничї квноскзнд виклешугул
 Хзрчоцилор, — Впърїи
 Стрзнцикз дин кзмп кв кзцигзл
 Спре траул адбнзрїи
 А пвилор челор mãи мичи,
 Атре карїи Впърїи ничи
 Кв 'н интерес пзшав.

Ба; лкз ебнзтате лкз фзкбт,
 Нв нбмаї кз їав скбтит,
 Чи пре квт лор ли сав пбтбт,
 Ккр ши пвїи лкз пззит;
 Л гзвриле Впврещи,
 Трзлз Пвїи чей Хзрчоцещи:
 Ка 'нтр' а Стремошилор лор.

Ши пзи' а фи Хзрчїи 'н взнãт,
 Спре пззирк лтркгз,
 Двої Пвзиторї ав ашезãт; —
 Д' а Впврлор кркнгз;
 Ла тоци пвїи лпребнз,
 Авьнд де ей гриже ебнз:
 Карїи крдинчощи ав фост.

PA'ZITORIĨ acēshtea duoī
 Se hrānéu dela Epurī,
 Dela multzime — nu gunoīu;
 De shi trāéu in găurī;
 Căci Epurīi moshteni de mult,
 Sub acel Munte — au nāscut:
 Miī de miī de capete!

Hērciogī încă se prāsise,
 Ma; fiēnd mai putzinei,
 Cu ceī pistrizi se corcise;
 Abē vānau pentru ei; —
 Ne putēnd fi 'ntr' acea stare,
 Ca seshī tzinā cu māncare:
 De osebi lor Pāzitorī. —

Ci vielenind Hērciogeshte,
 Din cărca Epurilor,
 Trāéu cu puīi goseshte;
 Fără usteneala lor;
 Shi tot nu se 'ndestulirā,
 Numaī a sparge pornirā
 Găurile Epureshtī! — —

Ne avēnd odihnā pace,
 Incepurā a scobi,
 Pān' in inimā ai cōce;
 Pe Epurī ai pushtī!
 Spārgāndule găurile,
 A le umplē cuiburile:
 De vēspī, — spinī, — shi de nāroiu.

Dēpururē tzinēu svaturī, —
 Avēnd fōrte rēu prepus
 Spre PA'ZITORIĨ de Epurī;
 Quōt pe furishī sau shi dus
 La un VULPOIU mare gros sur —
 Ai bārfi de rēu, luī singur
 Ii plācéu bārfele. —

ПЪЗИТОРИЙ̃ ачещк̃ дѣой
 Ге хрѣнкѣ дѣла вѣдрѣй,
 Дѣла мѣлциме — нѣ гѣноу;
 Де ши трѣлѣ гѣдрѣй;
 Кѣчи вѣдрѣй̃ мошкѣнн̃ дѣ мѣлт,
 Оѣк ачел мѣнте — аѣ нѣскѣт:
 Ми̃ дѣ ми̃ дѣ капете!

Хѣрчоци̃ лѣк се прѣсисе,
 Ма; фѣинд̃ май пѣциней,
 Кѣ чей пистрици̃ се корцисе;
 Якѣк̃ вѣзнаѣ пентрѣ ѣй, —
 Не пѣтѣнд̃ фи 'нтр' ачк̃ старе,
 Ка сеш̃и цинѣ кѣ мѣнкаре:
 Дѣ осеби̃ лор Пѣзиторѣй. —

Чи викленинд̃ Хѣрчоцеще,
 Дин кѣрка вѣдрѣилор,
 Трѣлѣ кѣ пѣи̃и госткѣще;
 Фѣрѣ устѣнкѣла лор;
 Ши тот нѣ се 'ндѣстѣлѣрѣ,
 Нѣмай а спарѣе порнѣрѣ
 Гѣдрѣиле вѣдрѣещ̃и! — —

Не авѣнд̃ одихнѣ паче,
 Лчѣпѣрѣ аскоби,
 Пѣн' л̃ инимѣ ай коаче;
 Пе вѣдрѣй̃ ай пѣстѣи̃!
 Спѣрѣгѣнд̃ѣле гѣдрѣиле,
 Я ле умплѣк̃ кѣйѣдрѣиле
 Дѣ вѣсп̃и, — спин̃и, — ши дѣ нѣроу!

Дѣкѣпѣрѣрѣк̃ цинѣкѣ свѣтѣдрѣй, —
 Явѣнд̃ фōрте рѣл̃ прѣпѣс̃е
 Спѣре ПЪЗИТОРИЙ̃ дѣ вѣдрѣй;
 Кѣт пе фѣдриши̃ сѣл̃ ши дѣс̃е
 Ла ун̃ ВЪЛПОЮ̃ маре грос сѣр —
 Ай кѣрфи̃ дѣ рѣл̃, лѣи̃ синѣгѣр̃
 Ли̃ пѣлѣчкѣкѣ кѣрфѣлеле. —

Acesta erà mare 'n cap,
 Care' de shi custà mult, —
 Totushî se aràtà cá 'i izap; —
 Vrënd a face un stràmút
 Cu bietziî Epurî casniciî,
 Ma; fiënd — aceshtea harniciî:
 Trunchiu — lat — 'i frecau botul.

Atunci spre mérgerea 'nante,
 DIHORUL cel mare prost,
 Genunchiulor cel de frunte;
 Pe acela tẽmp au fost;
 Prest' a puilor Pázitorî,
 El ántéiul Demándatoriu: —
 Iau 'nvátzat a gáuri!

A càruia svat Hérciogîi,
 Primirà bərbátéshte,
 Nicî cá judecarà ciongiî; —
 Spre ce scop îi tzénteshte;
 Dequòt prinserà a créschcà,
 Pe PA'ZITORÍ aî incoltzà:
 Dupà datiná scobind.

In grópa unuî suratec'
 Hérciog, svat de perire
 Au strẽns, fiënd 'cesta sèlbatec'
 Fàcut; stricat de fire:
 Sugea minciunî ca gândaciî;
 Cu care mergànd ca racii:
 Îi fàcù Prevaricarî *)

Simtzind Epurîi complotul
 Astrẽns pentru pelea 'lor,
 Vrurà a le ciungà botul
 (La Hérciogî) maî mariî lor;
 Deacà un Epure limbut, — — —
 Intr' o zi n' ar fi vëndut
 Planul spre Hérciogî croit!

Iar'

*) nedreptî pàrãtorî.

Ачєста єрã марє 'н кап,
 Карє' дє ши кѳстѳ мѳлат, —
 Тотѳши сє арѳтã кѳ 'и цап; —
 Врѳндã а фачє ун стрѳзмѳт
 Кѳ кѳїцїй вѳпѳрїй касничїй,
 Ма; фїннд — ачєщѳк ѳарничїй:
 Трѳнчїю — лат — 'и фрєкаѳ котѳл.

Атѳнчїй спрє мѳкрѳєрѳк 'нантє,
 ДИХОРѳД чєл марє прост,
 Цєнѳнчїюлор чєл дє фрѳнтє;
 Пє ачєлã тїмп аѳ фост;
 Прєст' а пѳилор Пѳзиторїй,
 Ёл ãтѳїул Дємãндãтѳрю: —
 Ёãѳ 'нвѳцãт а гãурї!

А кѳрѳлã свãт Хѳрѳоцїй,
 Примирѳ вѳрѳєтѳщє,
 Ничїй кѳ жѳдєкарѳ чонцїй; —
 Спрє чє скоп ãй цѳнтѳщє;
 Дє кѳт прїнсерѳ а кѳрѳшкã,
 Пє Пѳзиторїй ãй ãколцã:
 Дѳпѳ ãатїнѳ скобїнд.

А грѳпа унѳї сѳратєк'
 Хѳрѳог, свãт дє перїрє
 Аѳ стрѳнс, фїннд 'чєстã сѳлãтєк'
 Фѳкѳт; стрїкат дє фїрє:
 Сѳщѳкѳ мїнчїонїй кã гãндãчїй,
 Кѳ карє мєргѳндã кã рãчїй:
 ãй фѳкѳ Прєварїкарїй. — *)

Сїмцїндã вѳпѳрїй комплѳтѳл
 Астрѳнс пєнтрѳ пєлѳк 'лор,
 Врѳрѳ а лє чѳнгã котѳл
 (дã Хѳрѳоцїй) маї марїй лор;
 Дѳкѳз ун вѳпѳрє лїмєѳт, — — —
 ãтр' Ози н' ар фї вѳндѳт
 Плãнѳл спрє Хѳрѳоцїй крїит!

Iar'

*) недрепцїй пѳрѳтѳорїй.

Iar' un lung in códă — vêtav
 Nomiț, ca un Carnifex *)
 Avea rēi ghintzi, ma; shi nărav
 Căniu, de vitzé duplex, **)
 Acesta: căci sucē de códă,
 Mergē Hărciogimē nódă:
 După el totzi in năroiu.

Maī erau uniī iar' rāncaci —
 Epurī Hérciocitzi la pâr,
 Cariī nu ziceau in svat tacī;
 Ci tot, insul tzétztzi, — shi hērr; —
 Scotzindushī Linbele căniu,
 Nicī quòt pfrosneau Epuriu:
 Ci totzi scobéu còtztzcoind.

In acest' complot Hérciogesc,
 Uniī scotéu din pogănariu
 Galbenī, iar din boturī stropesc:
 Ca se scótă din Grănariu; —
 Shi din alte Măgazine
 Hrane, shi beuturī bune:
 Ce se vënd in Pest cu pretz. —

De acestē multe — tôte,
 Herciogii c' o inimă
 DIHORULUI cum se pótă
 Pe PA'ZITORII făr' vină
 Ai depone: iau inmănat, — —
 Nepregândind că au spurcat:
 Prin acē tot cuiubu lor.

Prevaricariī pârī góle
 Dau la marele DIHOR,
 Unde nuī in cap — ca 'n fóle; —
 Ba; nicī putū făr' VEZOR:
 De odată, ai depone
 Pre PA'ZITORII cu nome
 Bun aflatzī: fórtē harnicī.

Īar' un lŭng ƛ kodz — vŕtav
 Nomiț, ca un Carnifex *)
 Avea rēi ghintzi, ma; shi nărav
 Căniu, de vitzé duplex, **)
 Acesta: kachi sbčk' de kodz,
 Mergē Hărciogimē nodă:
 După el totzi in năroiu.

Maī erau uniī ĩar' rāncachi. —
 Epurī Hărciocitzi la pâr,
 Cariī nu ziceau ƛ svat tacī;
 Ci tot ƛ sba cȳtzi, — shi hērr; —
 Scotzindushī linbele kăniu,
 Nicī kzt pfrosneau Epurī:
 Ci totzi scobēu còtztzcoind.

ƛ acest' complot Hărciogesc,
 Uniī scotēu din pogănariu
 Galbenī, ĩar din boturī stropesc:
 Ca se scotă din Grănariu; —
 Shi din alte Măgazine
 Hrane, shi beuturī bune:
 Ce se vinda ƛ Pest k' pretz. —

De acest' mŕte — toate,
 Hărciogii k' o inimă
 DIHORULUI k' m se poatz
 Pe Păzitorii făr' vină
 Ai depone: ĩab ƛmănat, — —
 Nepregândind k' ab spurcat;
 Prin ach' tot k' l' lor.

Prevaricariī pârī góle
 Dau la marele DIHOR,
 Unde nuī ƛ cap — ca 'n fóle; —
 Ba; nicī p'ț' făr' VEZOR:
 De odată ai depone;
 Pre Păzitorii k' nome
 Bun aflatzī: fórtē harnicī.

Cu

кѢ

*) Hoheriu, sau ucigash.

**) Corcit de duo vitzē.

*) Хохерію, сав учигаш.

**) Корчит де дво вице.

Cu acăror' minciuni, nu se
 Putură ei folosi,
 Pe VULPOIUL sur — ceruse
 Intr' ajutoriu a mintzi,
 Ma; surul VULPOIU de shi strâmb —
 Cu VEZURELE făcù sèmb'r': —
 I sau crezut minciuna!

In urmă se alunecă
 VEZURELE prin minciuni,
 Voei DIHORULUI plecă;
 Ne făcënd intrebăciuni; —
 Cu Detzizia *) au pripit,
 Neprevizënd — iut, au lipsit
 Epureshtii PA'ZITORII.

Atunci gropile sparseră, —
 Lăsînd Puii golishei, — —
 Pe PA'ZITORII îi scoseră!
 Epuriî mîind mishei!
 Triumfă Hérciogii in cap,
 Ne avënd mēnte ca un nap:
 A previde c' au făcut.

Pre lângă acē stricare
 Au demândat DIHORUL,
 Dor' ar fi 'ndestulare;
 Dând el singur proiectul; **)
 Ca: altzi PA'ZITORII s' ashēze,
 Cariî se invidieze: ***)
 Din genunchiul Hércilor. — —

Acărui demândăciune,
 Inplēninduse de loc
 Au prāsit o urăciune
 Intre Epuri, Hérciogii, foc
 Sau shi atzētat indată,
 Prin pisma ne amānată
 A PA'ZITORILOR novii.

Căci

*) judecata.

**) pregândire.

***) zavistuiască.

КЪ акърор' минчюни, нѣ се
 Пѣтѣрѣ ей фолоси,
 Пе ВЪЛПОЮЛ СЪР — черѣсе
 Атр' аждѣторю а минци,
 Ма; сѣрѣл ВЪЛПОЮ ДЕ ши стрѣмѣ —
 КЪ ВЪЗЪРЪЛѢ ФЪКЪ СЪМЪР': —
 И САЪ КРЕЗЪТ минчюна!

А урмѣ се алѣнекѣ
 ВЪЗЪРЪЛѢ прин минчюни,
 Роеи ДИХОРЕЛЪИ плекѣ;
 Не фѣкѣндѣ атрѣкѣчюни;
 КЪ Децѣзѣа *) аѣ припит,
 Непревѣзѣндѣ — ют, аѣ липсит
 Вѣдрѣциѣ ПЪЗИТОРИИ.

Атѣнчи gropile спарсѣрѣ. —
 Лѣсѣндѣ пѣиѣ голишей, — —
 Пе ПЪЗИТОРИИ АИ скосѣрѣ!
 Вѣдрѣи мѣиндѣ мишей!
 Трѣмфѣ Хѣрѣоциѣ А кап,
 Не авѣндѣ минѣте ка ун нап:
 А превиде ч' аѣ фѣкѣт.

Пре лѣнгѣ ачѣ стрикаре
 Аѣ демѣндѣт ДИХОРЕЛ,
 Дор' ар фи 'ндѣстѣларе;
 Дѣндѣ ел сингѣр проѣктѣл **)
 Ка: алѣци ПЪЗИТОРИИ с' ашеѣзе;
 Карѣи се инвѣдѣѣзе: ***)
 Дин ѣенѣнкѣл Хѣрѣилор. — —

Акѣрѣи демѣндѣчюне,
 Аплининдѣсе де лок,
 Аѣ прѣсит о урѣчюне
 Атре Вѣдрѣи, Хѣрѣоциѣ, фок
 Саѣ ши аѣцѣтѣтѣ Адатѣ,
 Прин писма не амѣнатѣ
 А ПЪЗИТОРИЛОР новѣи.

Къчи

*) Жъдената.

**) Прѣгѣндѣре.

***) Зѣкѣтѣлѣкѣ.

Căci aceshte duoī PA'ZITORŪ,
 Din Animale Hérciogŭ,
 Atât erau de stricătorŭ;
 De shi fiënd la bot ciongŭ:
 Totuși sâpau ca shi porcii
 Nejudecând a se morci
 In nêroiul mortăretz.

Ci atât' de contzitorŭ, *)
 Cu urâtul interes,
 Sau făcut împărtinitorŭ;
 Spre puŭi Hérciogŭ ales:
 Quôt nu păzêu de Epureshtŭ
 Puŭ, făr' numaŭ de Hérciogeshtŭ: —
 Cu Epuriŭ trâiau cleantzŭ.

In aciasta rea tigneală,
 Simtzinduse vâtâmatzŭ,
 Epuriŭ fac socoteală;
 Cu bătrâniŭ adunatzŭ;
 Ca ei si se permitească, **)
 De paza inimiciască:
 Păzitorŭiŭ tzêtzŭzoiau!

Atuncŭ măi chiar apriat
 Simtzinduse Epuriŭ,
 Precum ei cu a lor vânat
 Hrânind pe PA'ZITORŪ
 Hércŭ; dela cariŭ 'nloc de har, —
 Rabdă necaz, shi mult amar:
 Căutarê la 'ciasta leac. —

SOBOLULUI ***) celuŭ mare,
 Totzŭ in ante iau căzut, —
 Ca se ia la ascultare
 Lucrul acest prea căznit;
 In care' pat Epuriŭ rêu,
 Căci spărgând, sh' găurind din greu:
 Hérciogŭiŭ 'shŭ făceau de cap!

SO-

*) întărâtătorŭ.
 ***) cărtitzoiuł.

**) slobódă.

Кзчŭ ачещк дбой ПЪЗИТОРŪ,
 Дин Янимале Хзрчоуŭ,
 Ятзт' ераѳ де стрикзторŭ;
 Де ши фѳинд ла кот чоуŭ:
 Тотѳши сзпаѳ ка ши порчŭи
 Нежѳдекзнд а се морчŭи.
 Анзроул мортзрец.

Чи атзт' де концитаторŭ; *)
 Кѳ урзтѳл интерес,
 ѳаѳ фзкѳт апзртиниторŭ;
 ѳпре пѳиŭ Хзрчоуŭ алес:
 Кзт нѳ пззкѳ де ѳпѳрециŭ
 Пѳи, фзр' нѳмаŭ де Хзрчоуѳциŭ: —
 Кѳ ѳпѳрŭиŭ трзѳѳ клѳкци!

А ачаста рѳк тигнѳлз,
 ѳимциндѳсе взтзмациŭ,
 ѳпѳрŭиŭ фак сокотѳлз;
 Кѳ взтрзниŭ адѳнациŭ;
 Ка еŭ сз се пермитѳѳскз, **)
 Де пазѳ инимичѳскз:
 Пззиторŭиŭ цзццоѳ!

Ятѳнчиŭ маŭ кѳр априат
 ѳзмциндѳсе ѳпѳрŭиŭ,
 Прекѳм еŭ кѳ а лор взнат
 Хрзнинад пе ПЪЗИТОРŪ
 Хзрч' ; дела карŭиŭ 'нлок де хар, —
 Раѳѳз неказ, ши мѳлт амар:
 Кзѳтарѳ ла 'чѳаста лѳк. —

ѳОБОЛѳЛУИ ***) челѳиŭ маре,
 Тоциŭ ананте ѳѳѳ кззѳт, —
 Ка се ѳѳ ла аскѳлтаре
 Лѳкрѳл ачест прѳк кззнит;
 А каре' пат ѳпѳрŭиŭ рзѳ,
 Кзчŭи спзргзнд, ш' гзѳринад дин греѳ:
 Хзрчоуŭиŭ 'ши фзчѳѳ де кап!

GO-

*) Лтзрзтзторŭ.
 **) Кзртицоул.

**) Слосѳадз.

SOBOLUL simtzind paguba,
 Puse 'n cap prin EPURUL
 Cel sîlbatec' a incursă
 Pe Hêrciogî ca fierul;
 Atuncî dar' trei EPURÎ bătrâni *)
 Trimeasê c' duoî SOBOLÎ: nu câni: —
 Se vadă de botul lor.

Unde cu graba veniră
 Cinci BA'TRA'NÎ a 'nvestigă, —
 Epuriî quând auziră
 Sta fătzișî a descურă
 Paguba, shi găuritul, —
 Că 'î lovise shi urătul:
 Nôptea d' atât' rozcăit!

Cariî incepură fatzê,
 Pe Hêrciogî fără glumă,
 Din găurî prea cu buneatzê
 Aî strêmtoră se spună
 Causa — carea vrêu se mănțe
 Căneshte din gropî adănce: —
 Pre totzî puî Epureshtî.

La carea intrêbăciune,
 Murmuiau totzî cotztzcoind,
 Fără adevericăciune;
 Eî se retrăgiau, fiënd
 Că Vătavul lung in códă, —
 Eră se cadă pe nódă:
 De 'shî mai rumpê grumazul.

Atuncî BA'TRA'NÎ cêî trimishî,
 Spre pleaga Epurilor
 Uîminduse eî totzî cincinshî;
 Spuseră Hêrciogilor:
 Incă shi la Epurî pace, —
 Se nu cutêze a face
 Vre un pash; cî ashtëpte!

СОБОЛЪЛ симцинд пагуба,
 Пусе 'н кап прин ЕПУРЪЛ
 Чел сълбатец' а лкърсă
 Пе Хърчоуî ка фîеръл;
 Атвнчî дар' трей ЕПУРÎ бѣтрънî *)
 Тримѣсѣ к' дуоî СОБОЛÎ: нѣ кани: —
 Се вадă де ботул лор.

Унде кѣ грака венирѣ
 Чинчî бѣтрънî а 'нвѣстигă, —
 Епурîй кани аѣзирѣ
 Ста фѣцишî а дѣскурка
 Пагуба, ши гѣзритул, —
 Кѣ 'î ловисе ши урѣтул:
 Нôптѣ д' атѣт' розкѣит!

Кариî лчепурѣ фăцѣ,
 Пе Хърчоуî фѣрѣ гăлмѣ,
 Дин гѣзрî прѣ кѣ вѣнѣцѣ
 Аî стрѣмторă се спѣнѣ
 Кăвса — карѣ брѣѣ се мѣнѣ
 Каниѣще дин gropî адăнѣ: —
 Пре тоцî пѣîй Епурѣцîй.

Ла карѣ лтрѣвѣчюне,
 Мѣрмѣлî тоцî коццкоинд,
 Фѣрѣ а дѣвѣричюне,
 Вî се рѣтрѣцѣѣ, фîинд
 Кѣ вѣтăблă лѣнг л коадѣ, —
 Бра се кадѣ пе нодѣ:
 Де 'шî май рѣмпѣ гѣрмазул.

Атвнчî бѣтрънîй чѣî тримишî
 Епре плѣгă Епурилор
 Уîминдăсе еî тоцî чинчиншî;
 Епѣсерѣ Хърчоуилор:
 Лкѣ ши ла Епурî паче, —
 Се нѣ кѣтѣѣ а фăче
 Вре ун паш; чи аѣѣпте!

*) Epurî sêlbatecî.

*) Епурî сълбатецî.

Până ce ei singuri lucrul
Precum in sine iaste
Vor explica tot adâncul,
Mareluî SOBOL veaste
Ducend, ca el chiar se creadă,
Că nu 'i glumă; ci se vadă: —
De ashă edictzie. —

Spunend BA'TRA'NIÏ la SOBOL
De paguba, shi pleaga
Epurilor, el nu domol
La VEZOR a alergă
Trimeasă un Shórece iut,
Care' fugind quòt au putut
Călări p' o broscă — 'noptă!

VEZURELE sh' déde in ochi —
DIHORULUI preste bot!
Cum de făcu VEZURII schiopî, —
Quòt pe urmă nici ei pot
A fi fără inboldire,
Dela Epurî pe ne shtire:
Căci că il ascultase.

Ma; DIHORUL nu se 'ncrède
La BA'TRA'NIÏ cei cincinshî,
Zice: va arată verde;
Numai iasé altzi trimishî;
Totzi denominatzi din Diatá
Aduo orá, shi 'ndatá
Vor fi béne increzutzi.

Ashă trecură multe lunî —
Pân' dela VEZOR răspunsul
Veni SOBOLULUI in mână,
Căci vrënd al oprî dânsul;
Se amânătă cu anniî
Făcend lucrul ca dushmanî:
Dupá dátiná maî mort.

Панъ чѣ ей сингърй лѣкрѣл
Прекъм ꙗ сине ꙗсте
Вор ѣзпликѣ тотъ дѣзнѣл,
Марелъи гоболъ вѣкте
Дѣкзнѣ, ка ел кѣр се крѣдѣ,
Къ нѣ 'и глѣмъ; чи се вадѣ: —
Де аша ѣдикциѣ. *)

Өпѣзнѣнѣ бѣтрѣнѣи ла гоболъ
Де пагѣка, ши плѣга
Өпѣрилор, ел нѣ домол
Ла вѣзоръ а алергѣ
Тримѣсѣ ун Шорече ют,
Карѣ' фѣцинѣ кът аѣ пѣтѣт
Кълѣрй п' о вроскѣ: — 'ноптѣ!

Вѣзѣрѣлѣ ш' дѣдѣ ꙗ окй —
Дихорѣлъи прѣсте кот!
Кѣм де фѣкѣ вѣзѣрѣи шкѣопй, —
Кът пе урмѣ ничй ей пот
А фи фѣрѣ ꙗ колдирѣ,
Дѣла өпѣрй пе не щирѣ:
Къчй къ ꙗ аскѣлтасѣ.

Ма; ДИХОРЕЛ нѣ се 'нкрѣдѣ
Ла бѣтрѣнѣи чей чинчиншй,
Зичѣ: — ва арѣтѣ вѣрѣдѣ;
Нѣмай ꙗсѣ алѣи тримѣшй;
Тоци дѣноминаци дин Диатѣ
Адѣо орѣ, ши 'ндатѣ
Вор фи кинѣ ꙗкрѣзѣци.

Аша трѣкрѣрѣ мѣлте лѣнй —
Пан' дѣла вѣзоръ рѣспѣнѣл
Вени гоболѣлъи ꙗ мѣнй,
Къчй вѣзнѣ ал опрй дѣзнѣл;
Се амѣзнѣтѣ къ anniî
Фѣкзнѣ лѣкрѣл ка дѣшманй:
Дѣпѣ дѣтинѣ маî морт

Ba;

Ba;

*) inante punere.

*) ЛНАНТЕ ПЕНЕРЕ.

Ba; abè intru un târziu
 Luò lucrul 'nante,
 Shi 'i pârù cá 'i tèmperiu;
 Nicî cá vrè a tzinè mènτε;
 Ci cercà a pune clómba,
 Numaî dórà s' ar ingropà
 Lucrul de tot in pâmènt.

Apoi ca si se amurtè —
 Treaba sau amánàtat,
 Shi din zi, in zi maî multe
 Hule spre Epurî sau dat;
 Atàta, quòt maî pe urmă,
 Dând Epurîi cá nuî glumà:
 'ntimpiràrà pe MOTOC. —

MOTOCULUI *) códà albà,
 Rugàciune iau intins,
 Câruià nimic' in clómbà
 Dânduî altà numàî plàns:
 Mult iau vârsat inainte,
 Ca si fie cu fierbinte
 Rogàciune càtrà LEU

Si se sting' odatà focul
 Intre Hèrciogî, shi Epurî,
 Seshî vadà apoi norocul;
 Hèrciogîi tràind singurî;
 Dacă n' avurà ce face
 Ne dând Epurilor pace: —
 Fie ei dar' de osebî!

Din aciasta umilità
 Rugarea Epurilor,
 MOTOCUL miraz se uità!
 Pe credintzà spunènd lor.
 Cu LEUL se va 'ntzelège —
 Stàtù bun cá va shi drège
 Prin LEU totà stricarea.

A-

*) Mårtan de casà.

Ба; абѣ атрѣ ун тѣрзиѣ,
 Лѣо лѣкрѣл 'нанте,
 Ши 'и пѣрѣ кѣ 'и тѣмпѣриѣ;
 Ничѣ кѣ врѣ а цинѣ минте;
 Чи черкà а пѣне кломеа,
 Нѣмай дорѣ с' ар агропà
 Лѣкрѣл де тот апѣмзнт.

Апой ка сѣ се амѣрте —
 Трѣка сàѣ амѣнзтат,
 Ши дин зи, агзи маî мѣлте
 Хѣле спре вѣпѣрѣ сàѣ дат;
 Атѣта, кѣт маî пе урмѣ,
 Дѣнд вѣпѣрѣи кѣ нѣи глѣмз:
 'нтимпѣнарѣ пе МОТОК. —

МОТОКУЛѢИ *) кодѣ алѣз,
 Рогѣчѣне ѣаѣ атинс,
 Кѣрѣл нимик' аг кломеѣ
 Дѣндѣи алтѣ нѣмай плѣнс:
 Мѣлт ѣаѣ вѣрсат ананте,
 Ка сѣ фѣе кѣ фѣеркинте
 Рѣгѣчѣне кѣтрѣ лѣѣ.

Сѣ се стѣнг' одатѣ фокѣл
 Атре Хѣрѣоѣи, ши вѣпѣрѣ,
 Сѣши вадѣ апой норокѣл;
 Хѣрѣоѣи трѣнѣд сингѣрѣ;
 Дакѣ н' абѣрѣ че фаче
 Не дѣнд вѣпѣрилор паче: —
 Фѣе сѣи дар' де осѣбѣ!

Дин ачаста умилитѣ
 Рѣгарѣ вѣпѣрилор,
 МОТОКУЛ мираз се уйтѣ!
 Пе крединцѣ спѣпѣд лор.
 Кѣ лѣѣд сѣ ва 'нцелѣге —
 Стѣтѣѣ вѣн кѣ ва ши дрѣге
 Прин лѣѣ тотѣ стрикарѣ.

Я-

*) Мзртан де келѣ.

Atunci MOTOCUL cu dântzii
 Ascutzitzi pe LEU rugă,
 Epurilor nicî că mintzi; —
 LEUL de loc shi 'ntrebă
 Pe URSUL s' u cel d' aprópe? —
 Ca precercând el quòt póte —
 Lucrul mai chiar se 'i 'shitérnă!

Cu acâruiá putére,
 URSUL pripî la VEZOR,
 Sè caute precum se cére; —
 Ca se nu 'i fac' un topor!
 Acesta nu avú 'ncátráu,
 Ci demándarè dela LEU:
 O plini cu 'ndoialá. —

Carele n' au mai întárziat,
 A mai rábdá in fóle, —
 Cáeî singur au denominat
 Bátrîni din Animale
 Nobînshî se 'nvestigheze, —
 Ca lucrul sí se deslége:
 Chiar inántè LEULI.

Cincî BA'TRA'NĪ a MOTOCULI
 Sálbatec' agerî la dântzi,
 UNUL de a EPURELUI
 De câmp, cu duoî VEVERITZI,
 Shi cu SOBOLUL cel moshtean,
 Cariî 'ncepénd cu ales plan;
 Páshirá intr' acest mod.

Dupá ce 'ntr' o zi de Véra,
 Quánd erá lucrul mai greu
 Epurii dushî totzi p' afará
 Se vánéze frunze, gráu;
 Shi altele de ernare,
 Céle noó animale
 La un loc iau adunat!

Атѣнчй МОТОВЪЛ кѣ динциѣ
 Аскѣцициѣ пе лѣх рѣгѣ,
 Ёпѣрилор ничй кѣ минци; —
 Лѣхл дѣ лок ши 'нтрѣвѣ
 Пе ѴРСУЛ сѣх чѣл д' апрóпе?
 Ка прѣчеркѣнд ѣл кѣт потѣ —
 Лѣкрѣл май кѣр се 'и 'цѣкрѣн!

Кѣ акѣрѣл пѣтѣре,
 ѴРСУЛ припи ла ВѢЗОР,
 Ох каѣте прѣкѣм се чѣре; —
 Ка се нѣ 'и фак' ун топор!
 Ачѣста нѣ лѣх 'нкѣтрѣх,
 Чи дѣмѣндарѣ дѣла лѣх:
 О плинй кѣ 'ндоалѣ. —

Кареле н' дѣ май атѣрѣзиат,
 А май рѣбдѣ лѣ фолѣ, —
 Кѣчй сингѣр дѣ дѣ номинат
 Бѣтрѣнй дин Анималѣ
 Позинши се 'нвѣстигѣзе, —
 Ка лѣкрѣл сѣ се дѣслѣзе:
 Кѣр лѣнантѣ лѣхлѣй.

Чинчй бѣтрѣнй а МОТОВЪЛѣЙ
 Охлѣкатѣк' аѣерй ла динциѣ,
 ѴНУЛ дѣ а ЁПѢРѢЛѣЙ
 Дѣ кѣмп, кѣ дѣой ВѢРѢРИЦИѣ,
 Ши кѣ СОБОЛУЛ чѣл мошѣн,
 Карйй 'нчѣпѣнд кѣ алѣс плак:
 Пѣширѣ атѣр' ачѣст мод.

Дѣпѣ че 'нтр' о зи дѣ Вѣрѣх,
 Кѣнд ѣрѣ лѣкрѣл май грѣх,
 Ёпѣрйй дѣши тоци п' афарѣх
 Се вѣнѣзе фрѣнѣзе, грѣх;
 Ши алѣтеле дѣ ѣрнарѣ,
 Чѣлѣ ноз анималѣ
 Ла ун лок ѣдѣ адѣнат!

Cariî făcând o strânsură
 Din Hérciogî, shi din Epurî,
 C' o multă frământetură;
 Strêmtorindûi din găurî; —
 Pe PA'ZITORÎI Hérciogeshtî,
 Incă shi pe CEI Epureshitî:
 Fatzê fâtzishî iau 'ntrebat.

Apoi spre a Epurilor plâns
 Pâzitorîi Hérciogilor
 Nemic' putéu a da respuns,
 Căci cu viclean gândul lor;
 Tot âmbrau in laturî cărnind
 Pe cei Epureshitî asuprind; —
 Ma; coltziî lor iau vèdit.

Cârora atâte ocări
 In fatza celor noô
 BA'TRA'NÎ — li sau shters cu mucări
 Botul, quòt n' au fost duò
 Animale, care nu vrea
 P'frosni gros asupra lor; ba:
 Sh' asupra Hérciogilor. —

Unde pe Hérciogî de nemic'
 Iau aflat cei no' BA'TRA'NÎ,
 A fi ei nicî unul harnic'
 De altă, numaî de căni;
 Mâncare, inputziciune,
 Unuia — iau zis shi căne
 Tacî! că dét' a tzêtztoia!

Decî Hérciogeshtî PA'ZITORÎ,
 Shi totzi cialaltzi Hérciogî,
 Fîend in vènt tzêtztoitorî;
 Remaseră mai ologî; —
 Batjocoritzi cu ocară
 PA'ZITORÎ shi scăpară —
 Cuiburile Epureshitî.

Карий фзкзнд о стрзнсѳрз
 Дин Хзрчоѳи, ши дин Впѳри;
 К' о мѳлтз фрзмзнтзтѳрз;
 Стрзмториндѳи дин гзѳри; —
 Пе пѳзиторий Хзрчоѳеѳи,
 Лкз ши пе чѳи Впѳреѳи:
 Фацз фзциши ѳаѳ 'нтребат.

Апой спре а Впѳрилор плзнс
 Пѳзиторий Хзрчоѳилор
 Немик' пѳт'кѳ аѳа респѳнс;
 Кзчи кѳ вика'ѳн гзнѳл лор;
 Тот ѳмѳлаѳ ѳ латѳри кзрнинѳ
 Пе чѳи Впѳреѳи асѳпринѳ; —
 Ма: колций лор ѳаѳ вѳдит.

Кзрора атзт'к Окзри
 ѳ фаца челор ноз
 Бѳтръни — ли саѳ ѳѳрс кѳ мѳкзри
 Ботѳл, кзт н' аѳ фост дѳз
 Анимале, карѳ нѳ вѳк
 Пфросни gros асѳпра лор; ба:
 Ш' асѳпра Хзрчоѳилор. —

Унде пе Хзрчоѳи де немик'
 ѳаѳ афлат чѳи но' Бѳтръни,
 Я фи ѳи ничи унѳл харник'
 Де алтз, нѳмай де кзни;
 Мзнкаре, ѳпѳцичюне,
 Унѳл — ѳаѳ зис ши кзне
 Тачи! кз дѳт' а цзццол!

Дѳчи Хзрчоѳеѳи Пѳзиторий,
 Ши тоѳи чѳалалци Хзрчоѳи,
 Фийнѳ ѳ взнт цѳццонтори;
 Ремасѳрз май Олоѳи; —
 Батжокориѳи кѳ окарз
 Пѳзиторий ши скзпарз —
 Кѳибѳриле Впѳреѳи.

Dup' acéa cu asprime,
 Incepurá a 'ntrebá
 Spre pára de Hérciogime,
 PA'ZITORII Epurí stá
 Fátzishí, — ce plase de páre?
 Hérciogimé se maí hërre
 Asupra lor; shi nu shtiu!

Atuncí unií hërre, — altzií matztz, —
 Din cléntzul unuia murg, —
 Se prinserá Hérciogii 'n latz!
 Carnifexul cel nátang
 Réspundé sucind din códá, —
 Ma; apucándul de nódá!
 Scósé linba de un cot. —

Spre aciasta PA'ZITORII
 Epureshti, cu coltzí agerí —
 Dela totzi 'NBA'TRA'NITORII;
 Cer drépte alégerí;
 Ca de vor fi eí de viná,
 Se le dè pedeapsá pléná;
 Intr' alt' mod: ce au pierdut.

Cárorá BA'TRA'NIÍ léu zis,
 Voi nevinovatzí — eshitzi,
 Dela noí nuí glumá, nici vis; —
 Epurií nu sùnt silitzi
 A spune dreptul pentru voi,
 Shi totushí — scápatzi din néroiu;
 Prin cazul Hérciogilor.

Decí PA'ZITORII limpezitzi
 Fiénd scápatzi dela réu, —
 De Prevaricarí asupritzi,
 Strebáturá pán' la LEU
 Cárnia cu clómbe 'ntinse,
 O rugare íi inpinse:
 Zicánduí: PUTÉRNICE!

Дѣп' ачѣа кѣ асприме,
 Ачепѣрз а 'нтребá
 Спре пѣра дѣ Хѣрчоциме,
 Пѣзиторіи ѡпѣри стá
 Фѣциши, — че пласе дѣ пѣре?
 Хѣрчоцимѣ се маі хѣрре
 Асѣпра лор; ши нѣ шіѣ!

Атѣнчи униі хѣрре, — алциі мацц, —
 Дин клѣнцѣл унѣа мѣрг,
 Се принсерз Хѣрчоциі 'н лац!
 Карнифѣѣл чел нѣтѣнг
 Рѣспѣндѣ сѣчинд дин кодз, —
 Ма: апѣкѣндѣл дѣ нодз!
 Сѣосе линба дѣ ун кот. —

Спре ачаста Пѣзиторіи
 ѡпѣреци, кѣ колци аѣері —
 Дела тоци 'нѣтѣрѣниторіи;
 Чер дрѣпте алѣѣері;
 Ка дѣ вор фи еі дѣ винз,
 Се ле дѣ педеѣпсз плинз;
 Атѣр' алт' мод: че аѣ пѣерѣѣт.

Кѣрора бѣтѣрѣниі лѣѣ зис:
 Вой небиноваци — ешици,
 Дела ной нѣи глѣмз, ничи вис; —
 ѡпѣриі нѣ сѣнт силици
 А спѣне дрѣптѣл пѣнтѣѣ вой,
 Ши тотѣши — скѣпаци дин нѣроі:
 Прин казѣл Хѣрчоцилор.

Дѣчи Пѣзиторіи лимпѣзици
 Фѣинд скѣпаци дела рѣѣ; —
 Дѣ Пребарикари асѣприци,
 Сѣтѣрѣѣтѣрз пѣн' ла лѣѣ
 Кѣрѣа кѣ клѣмѣ 'нтинсе,
 О рѣгаре лѣ лѣпинсе;
 Зикѣндѣи: Пѣтѣрѣничѣ!

La acest lucru 'i treaba ta,
 Tu eshti mai tare ca tolzi,
 Bagá 'n mēnte, ia sama;
 Ascutzí dēntzií in quót potzi;
 Că noi nimēruí am stricat,
 Shi Hérciogíi neau incoltzat:
 Aí auzit din MOTOC. —

Cu ce pleagá grē de sänge,
 Neau incoltzat se perim,
 Acēsta nu se maí stēnge
 Din inimile nostre shtim;
 Pán' pleaga, shi usturimē,
 Nu va plēti Hérciogimē:
 Rumpēndule tu coltzií. —

Atuncí dupá Annií ca la opt, —
 LEUL Animal' tare,
 Fiēnd la mēnte bēne copt;
 Indatē demāndare
 Déte, sí se reaplice
 La starea — ce vor a zice: — — —
 Epureshtií Pázitorí!

Intru acária 'ntzeles,
 Pázitoríi Epureshtií
 Luarē drumul cel dires;
 Fiēnd acuma maí veshtií; —
 Iute la EPURUL de cāmp
 Tinsere clómba aí da zglēmp
 La inimá, — 'l lovire!

Carele dintr' o gândire —
 Cugetá a fi glumá,
 Iar' din alta, — cu uímire
 Deplēni maí pe urmă
 Demāndarea cé dela LEU, —
 Mácar chē 'i erá fórte greu:
 A zice bravo, — bravo! —

Ла ачест лѣкрѣ 'и трѣба та,
 Тѣ еши маі таре ка тоци,
 Багѣ ѱ минте іа сѣма;
 Яскѣци динциі ѱ кѣт поци;
 Кѣ ноі нимѣруі ам стрикат,
 Ши Хѣрчоциі нѣѣ ѱколцат:
 Аі аѣзит дин МОТОК. —

Кѣ че плѣгѣ грѣ де сѣнѣ,
 Нѣѣ ѱколцат се перим,
 Ячѣста нѣ се маі стѣнѣ
 Дин инимиле ностре щим;
 Пѣн' плѣга, ши устѣримѣ,
 Нѣ ва плѣти Хѣрчоцимѣ:
 Рѣмпѣндѣле тѣ колциі. —

Атѣнци дѣпѣ анниі ка ла опт, —
 Лѣѣл Янимал' таре,
 Фіинд ла минте бине копт;
 Адатѣ демѣндаре
 Дѣте, сѣ се репличе
 Ла старѣ — че вор а зиче: — — —
 Епѣрециі Пѣхиторі!

Атрѣ акѣриá 'нцелес,
 Пѣхиторіи Епѣрециі
 Лѣарѣ дѣрѣмѣл чел дѣрес;
 Фіинд акѣма маі вешиí; —
 Юте ла Епѣрѣл дѣ кѣмп —
 Тинсерѣ клѣмба ай да згѣлѣмп
 Ла инимѣ, — 'л лѣвирѣ!

Кареле динтр' о гѣндѣре —
 Кѣцетá а фи гѣлѣмѣ,
 Іар' дин алта, — кѣ уімире
 Дѣплини маі пе урѣмѣ
 Демѣндарѣ чѣ дела лѣѣ, —
 Мѣкар кѣ 'и ерá форте грѣѣ:
 А зиче браво, — браво! —

Vezi ashà te sàniazè

Române, Lumea te vazè

A fi mort, shi tu se nu crezi

Cà eshti trunchiu; ci chiar se viezi: —

Râbdënd pentru comun. —

Вези ашà те сзніахз

Ромзне, дшмк те вазз

А фи морт, ши тѣ се нѣ крези

Кз єщї трѣнкї; чи кѣр се вїєзи: —

Рзедзнд пентрѣ комѣн. —

CANTARILE DE SALUTARE.

CANTARE

intru

Dignitatea Illuminației la zioa nashterii Inălției Sale IMPE'RATULUI AUSTRIEI, CRAIULUI UNGARIEI etc. FRANTZ I-iu cea ce prin activitate Spectabilului Domn SZOLGA BIRÓ JOANN KÖVÉR de RÉTHAT in Lippova in $\frac{1}{24}$ Februarie 1828 — triumfând in săltare cu jocuri desfătate tzi-nută, shi de Ténerimé Română Scholastică intru sclipiré Illuminației in sunet cântată; carea prin Curiru' Unguresc in Novélele din Viena sub Nro. 18-
ce Annu 1828 sau scris.

Curî iut' Bânățéne,
Vin' oh! Unguréne;
Datzî sunetul gurii,
Români cu Ungurii;
Adunatzivé 'ntr' un gând,
Minun' a vedé arzénd:
'n tótá Lippova.

Cincî făcliî in laturî,
Lampashe, shi trascurî;
Tunurî 'Luminatziî,
Formóse oratzii;
Româniî Ténerimé,
Cu tótá Pùlgherime:
Vivat a strigà!

Zioa

КЪНТАРЪ

А Н Т Р Ъ

Дигнитатѣ Іллуминаціей ла зіоа насхеріи Іллунаціей Сале ІМПЕРАТОРА АУСТРИИ, КРАИ ЮЛЪИ УНГАРИИ ш. а. ФРАНЦЪ І-ю, чѣка че прин активитатѣ Спектабилнаго Дома ГОЛГА БИРЪХЪ ІОАНН КОВЕР ДЕ РЕИТХАТЪ А Липпова А $\frac{1}{24}$ Фебруаріе 1828 — триумфна А салтаре къ жокъри десфзтате цинѣтз, ши де Тинеримѣ Романиъ Школастикъ Атрѣ скли- пирѣ Іллуминаціей А сѣнетъ кзнтатз; карѣ прин Курирѣ Унгурскѣ А Новѣлеле дин Віена сѣк Нро. 18-че динѣ 1828. сѣѣ скрис.

Къри ют' Бѣнѣцѣне,
Вин' ох! Унгурѣне;
Даци сѣнетѣл гѣриі,
Романи къ Унгуріи;
Адѣнациѣвѣ 'нтр' ун гзнд,
Минѣн' а вѣдѣ арззнд:
'н тотз Липпова.

Чинчи фзкліи А латѣри,
Лампаше, ши траскѣри;
Тѣнѣри 'ллунациі,
Формосе Орациі;
Романиі Тинеримѣ,
Къ тотз Пѣлгеримѣ:
Виват а стригà!

Zioa

Zioa MAIEȘTEȚII
 SALE a o Sântzi
 A lui FRANTZ IMPERAT,
 CRAIULUI de Bănat,
 Spre dignu Impărătesc,
 Spre bun traiul omenesc:
 Mar' Praznich tzinu. —

Domnul JOANN KÖVER
 De RÉTHAT pân' la Ceriu
 Varsé multzemită,
 In animă cântă;
 Români, Nemetzi, și Unguri
 Totzi strigau vivat din guri:
 FRANTZISC tréiască!

Deci totzi Patriotzi,
 Și cu strenepotzi
 Romaneshti, fitzi gata
 A conoshte fapta
 Domnului SZOLGA BIRÓ
 C' au făcut din gândul său:
 Chiar pentru Români.

El de mich révnéshte,
 Pe Români iubéshte;
 Spre bunul Patriei
 Sh' cultul Româtimei;
 Acesta 'i drept Patriot
 Romanului — strenepot:
 Credincios PATRON.

Domnezeu privească
 Spre Curté 'm părătească
 Pre tolzi ne scuteze,
 Mila lui ne vieze:
 Pe KÖVER Domne 'l tzine
 Mărit sântos bene:
 Vivat! La multzi Anni.

Zioa MAIEȘTEȚII
 СЯЛЪ а о Сѣнци
 Я лѣи ФРАНЦЪ ЛПЪРАТ,
 КРАЮЛЪИ ДЕ БЪНАТ,
 Спре дѣгнѣ ЛПЪРЪТЕСК,
 Спре бѣн траул ОМЕНЕСК:
 Мар' Празник цинѣ. —

Домнѣл ІОАНН КÖВЕР
 Де РЕВТХАТ пѣн' ла Черю
 Варсѣ мѣлцемитѣ,
 Л инимѣ кѣнтѣ;
 Ромѣниѣ, Немѣи, ши Унгѣриѣ
 Тоѣи стригаѣ виват дин гѣри:
 ФРАНЦИСК трѣаскѣ!

Дѣи тоѣи Патріоѣи,
 Ши кѣ стренепоѣи
 Романѣиѣ, фиѣи гата
 Я коноѣе фапта
 Домнѣлѣи БОЛГА БИРЪ
 Ч' аѣ фѣкѣт дин гѣндѣл сѣѣ:
 Кѣр пѣнтѣрѣ Ромѣниѣ.

Бл де мик рѣвнѣѣе,
 Пе Ромѣниѣ кѣѣѣе;
 Спре бѣнѣл Патрѣиѣ
 Ш' кѣлтѣл Ромѣнимѣи,
 Ячѣста 'и дрѣпт Патріот
 Романѣлѣи — стренепот.
 Крединѣос ПАТРОН.

Домнеѣѣѣ привѣскѣ
 Спре кѣртѣк 'мпѣрѣтѣскѣ,
 Пре тоѣи не скѣтѣѣе,
 Мила лѣи не вѣѣе,
 Пе КÖВЕР Домне 'л цине
 Мѣрит сѣнѣтѣс кине:
 Виват! Ла мѣлѣи Янни.

C A N T E C U L

ADEVARATZILOR STRENEPOTZI ROMANI.

Sóre luminos,
Strelucéshte astézi,
Ceriu intunecos;
Cu Nori la ameazezi:
Acum serineaze,
Cáci Romana razé:
Azí vedereaze.

Car' au fost apus,
Ca Romaná steao,
O zerim de sus;
Formos' ca o roao:
Umbrindune line
Invátzeturi, pléne
D' a Romii véne. —

Cé quândva mare,
Shi vestitá glótá,
Maí latá sub Sóre;
Cázutá uítatá:
Astezi de ne shtintzé,
Gustá cunoshtintzé:
C' a sa priintzé.

Románi de Roma,
Heroicesc sánge,
Sáltatzi acuma;
Incetatzi d' a plánge:
Tzinetzivá rostul,
Créshtetzi fiul vostru';
Cu totzi d' a rostul.

Ose voi sáltatzi,
Shi Romne mormánturi,
Téneri sunet datzi
La totzi din pámenturi:
Romane clombitze,
Fií, fete d' o vitzé:
Fitzí 'ntr' o credintzé.

К Ъ Н Т Ъ К Ъ Л
АДЕВАРАЦИЛОР СТРЕНЕПОЦИ РОМАНИИ.

Горе луминос,
Стрелучкше астззи,
Черю лтбнекос;
Къ Норі ла амѣзези:
Акѡм серинѣзз,
Кзчи Романа разз:
Ази ведерѣзз.

Кар' аѡ фогт апѡс,
Ка Романз ѡтѡ,
О зерим де сѡс;
Формос' ка о роао:
Умбриндѡне лине
Лвзцетѡри, плинне
Д' а Роміи вѡне. —

Ѣѡ кзндава маре,
Ши веститѡ глотѡ,
Маи латѡ сѡс горе;
Кзѡѡтѡ уитатѡ:
Астззи де не шинцз,
Гѡстѡ кѡношинцз:
К' а са пріинцз.

Ромзнии де Рома,
Хероическ сзѡѡе,
Ѣзлатѡи акѡма;
Лчетѡи д' а плзѡѡе:
Цинецивз рѡстѡл,
Крѣщѡѡи фіѡл вѡстрѡѡ;
Кѡ тоѡи д' а рѡстѡл.

Осе вѡи сзлатѡи,
Ши Ром'не мѡрмзнтѡри,
Тинѡри сѡнет дѡѡи
Ла тоѡи дин пзмзнтѡри:
Романе кломенѡе,
Фіи, фѣте д' о виѡз:
Фиѡи 'нтр' о крѡдинцз.

Voï câmpii grase,
 Sh' turme ténéréle,
 Fítzi bucuróse;
 Incetatzî din jéle;
 Fluéritza hora
 Dá, felítza Rom'na
 Joché ca 'n Roma.

Muntzî salutare,
 Shi voï ape cu vorî,
 Datzî triumfare,
 Ástézi Româniî joc
 De drag, — cáci cunoscut
 Numele ni sau făcut:
 Cel cândva pierdut.

Cine vrea gândi,
 Tzéra cè dulce,
 Italia 'fi
 A nostrá moshie
 De unde sub Traian
 Adushî c' nume Roman
 Fiénd 'Talian.

Acesta heroiu,
 C' Óstea Romanească
 Neau adus pre noi
 In Tzéra Dáciască
 Din cè 'TALIANA',
 Adeché ROMANA'
 Patrie sh' mamá.

Car' c' Óstea tótá,
 Din Greciasca Tzérá,
 Voios odatá;
 Invingând cu pará; —
 Vené c' triumf sáltând,
 Páménturî biruind:
 Dunáre 'njugând.

Вой кзмпий грасе,
 Ш' тѳрме тинерѳле,
 Фицй кѳкѳроасе;
 Лчетаций дин жѳле:
 Флѳерица хора
 Дз, фетица Ром'на
 Жокз ка 'н Рома.

Мѳнций салѳтаре,
 Ши вой апе кѳ вопй,
 Даций трѳумфаре;
 Астзхй Ромзний жок
 Де драг, — кзчи кѳносѳѳт
 Нѳмеле ни сѳ фѳкѳт:
 Чел кзнѳва пѳерѳѳт.

Чинé врѳ гзндй,
 Цѳра чѳ дѳлчйе,
 Їталиа 'фи
 Я нострз мошиѳ;
 Де унде сѳк Траїан
 Ядѳши к' нѳме Роман'
 Фїинѳ 'Талиан.

Ячела Хероїѳ,
 К' Оастѳк Романѳскз,
 Нѳѳ адѳс пре ной
 Л Цѳра дзчѳскз
 Дин чѳ 'ТЯЛІАНЪ
 Ядѳкз РОМАНЪ
 Патрѳѳ ш' мамз.

Кар' к' Оастѳк тоатз,
 Дин Гречѳска Цѳрз,
 Воїос одатз;
 Лбингзнѳ кѳ парз; —
 Венѳ к' трѳумф сзлтзнѳ,
 Пзмзнтѳрй кирѳинѳ:
 Дѳнзрѳ 'нжѳгзнѳ.

Oh! Domne varsé
 Ungariei pace,
 Austriei lasé
 Libertat', a face
 Moshtenire lungá,
 Apáránd de fugá:
 Patria noastră.

CA'NTECUL POPORULUI ROMÂN.

Ne scris împregiur au fost,
 Tot Poporul Romanesc,
 Din vechi fiind forte prost;
 Tot fiul cel omenesc:
 Iată acuma sau ivit,
 Ce nu am fost noi nici gândit;
 Dintr' ai noștrii Omenii.

Inima tare credea,
 Că nu are putere,
 Ca când lipsă n' ar avea;
 Despre ce îi va cere:
 Că noi eram cu totzi uitatzi,
 La întunerech afundatzi;
 De marea prostie.

Teneri voi acum zeritzi,
 Ce eram noi Români,
 Că am fost omeni pierdutzi;
 Teneri cu bătrênii:
 Voi dară bătrênii si săltatzi,
 Vîzîndune mai îndreptatzi:
 Spre tot lucrul cel bun.

Omenii cei de demult,
 Trîind ei tot cu munca,
 Bènele nu lau shtiut;
 Precum noi cu porunca:
 Vedem bènele aprópe,
 Pre quòt la Români se póte;
 Intru acest scurt timp.

Ох! Домне барсз
 Унгаріей паче,
 Австріей ласз
 Либертат', а фаче
 Мошенире лонгз,
 Апзрэнд де фугз:
 Патріа нострз.

КЪНТЕКЪЛ ПОПОРУЛЪЙ РОМЪН.

Не скрис имрежур аз фост,
 Тот Попорул Романеск,
 Дин вѣкк фіннд форте прост;
 Тот фїул чел оменеск:
 Іатз акѡма саз ивнт,
 Че нѡ ам фост ной ничї гзндит;
 Динтр' ай нострїй Омени.

Инима таре кредѣ,
 Кз нѡ аре пѡтѣре,
 Ка кзнд липсз н' ар авѣ;
 Деспре че ай ва чѣре:
 Кз ной ерам кѡ тоцї уїтаци,
 Ла лтѡнѣрек афѡндацї;
 Де марѣ простїе.

Тинерї вой акѡм зерицї,
 Че ерам ной Ромзній,
 Кз ам фост Омени пїердѡцї;
 Тинерї кѡ взтрзній:
 Вой дарз взтрзні сз сзлтаци,
 Взззндѡне май лдрептаци,
 Спре тот лѡкрѡл чел бѡн.

Омений чей де демѡлт,
 Трзінд ей тот кѡ мѡнка,
 Бинеле нѡ лѡз цїѡт;
 Прекѡм ной кѡ порѡнка:
 Ведем бинеле апрóпе,
 Пре кзт ла Ромзні се поте;
 Лтрѡ ачест скѡрт тимп.

Săltatzi Români cu amor,
 Fiul vostru se trezi,
 Genul nostru cel onor;
 Cu shtiëntzê se ivi:
 Curetzi totzi shi tôte darê,
 De strigatzi intru 'n graiu iarê;
 Părentzi, shi fratzi săltatzi.

C' umbra Legiî au trecut,
 Darul bun' au inflorit,
 Români, — ce noi n' am avut;
 Lumină — neau rêsërit:
 Scholî in Arad Preparande,
 Unde se invatzê calde,
 — Shtiëntze formose.

Salt' măi Române frate,
 Bucurie 'n casa ta,
 Curi iut' după dreptate;
 Impêratul itzi va da:
 Ori ce ceri tu cu oftare,
 A fiilor luminares:
 Singur FRANTZ iubeshte.

Noi acuma se postim,
 Români se trăiască,
 Pe Craiul nostr' sel mărim;
 Domnezeu 'l fericiască,
 Chê neau dat Schole a zidi,
 Cu alui putere a fi
 Noo spre lumină,

C A' N T A R E A INVA'TZE'TORILOR SYSTHEMATICESHTI.

Annî zeci de zeci, shi sute 'ntregi
 Numêram in vialzê,
 De quând Române tot alergî
 Una după dulciatzê —
 După dulciatza shtiëntzei;
 După cultivirea mântzei:
 A linbei tale.

СЪЛТАЦИ РОМЪНИ КЪ А МОР,
 ФІУЛ ВОСТРЪ СЕ ТРЕЗИ,
 ЦЕНЪЛ НОСТРЪ ЧЕЛ ОНОР;
 КЪ ШІИНЦЕ СЕ ИВИ:
 КЪРЕЦИ ТОЦИ ШИ ТОТЕ ДАРЪ,
 ДЕ СТРИГАЦИ АТЪРЪ 'Н ГРАЮ ІАРЪ;
 ПЪРИНИЦІ, ШИ ФРАЦИ СЪЛТАЦИ.

К' УМВРА ЛЕГІИ АЪ ТРЕКЪТ,
 ДАРЪЛ КЪН' АЪ АФЛОРИТ,
 РОМЪНИ, — ЧЕ НОИ Н' АМ АВЪТ;
 АЪМИНЪ — Н'КЪ РЪСЕРИТ:
 ШКОЛИ А ЯРАД ПРЕПАРАНДЕ,
 УНДЕ СЕ АВАЦЪ КАЛДЕ,
 — ШІИНЦЕ ФОРМОСЕ.

САЛТ' МЪИ РОМЪНЕ ФРАТЕ,
 БЪКЪРІЕ 'Н КАСА ТА,
 КЪРИ ЮТ' АЪПЪ ДРЕПТАТЕ;
 А ПЪРАТЪЛ АЦИ ВА ДА:
 ОРИ ЧЕ ЧЕРИ ТЪ КЪ ОФТАРЕ,
 Я ФІИЛОР АЪМИНАРЕ:
 СИНГЪР ФРАНЦ ІУБЪЩЕ.

НОИ АКЪМА СЕ ПОФТИМ,
 РОМЪНИ СЕ ТРЪАСКЪ,
 ПЕ КРАЮЛ НОСТР' СЕЛ МЪРИМ;
 ДОМНЕЗЪ 'Л ФЕРИЧ'КЪКЪ,
 КЪ Н'КЪ ДАТ ШКОЛЕ А ЗИДИ,
 КЪ АЛБИ ПЪТЪКРЕ А ФИ
 НОО СПРЕ АЪМИНЪ.

К Ъ Н Т Я Р Ъ АЪЩЕТОРИЛОР СУГЪВМАТИЧЪЩІ.

ЯНИИ ЗЕЧИ ДЕ ЗЕЧИ, ШИ СЪТЕ 'НТРЕЦИ
 НЪМЪРЪМ А ВІАЦЪ,
 ДЕ КЪНД РОМЪНЕ ТОТ АЛЕРЦИ
 УНА АЪПЪ АЪЛЧЪЦЪ —
 АЪПЪ АЪЛЧЪЦА ШІИНЦЕИ;
 АЪПЪ КЪЛТИВИРЪ МИНЦЕИ:
 Я ЛИНБЕИ ТАЛЕ.

Iatè acuma au ajuns
 Zioa Domnului bună,
 Scholi Preparande sau 'ntroduș;
 Dând la tēneri arvună:
 Arvună de 'nvățetură;
 Unde 'ntru 'n graiu, shi 'ntr' o gură:
 Tēnerii 'nvățē.

Venitau tēmpul cel fructos,
 Aerul sau limpezit,
 Preparanții onor formos;
 Invățetori au eșhit:
 Aciastă nomitā Normă,
 Invățzā multzime turmă:
 Români Patriotzi.

A se cunoshte pre sine
 De unde s' shi cum 'se trag
 Români? Români 'se spune:
 A fi noi totzi din un prag;
 D' a Italiei Coloine
 Din ale Romii; Romane
 Lēsteri: Shi clombe.

Italia bēne shtie
 De venire nostr' aici,
 In Dachia cea pustie —
 Bătrini, mari, tēneri cu micī;
 Noi Coloine d' a lui Traian,
 Din sângele Italian
 Nis nomitzi Români.

Mărturie iaste Login —
 Cel d' asupra murului
 Zarmizegetuzei, *) la chin
 Subpus el cu totului;
 Pe care Traian căci viză;
 Forte din inimă gemu:
 Dachia a pustii. —

Fitzī

*) Cetatea Hatzegeului in Transilvania, sau nomi
 sub Decheval Zarmizegetuza.

Īatz akvma aș ajvnc
 Zioa Domnului bună,
 Școli Preparande saș 'ntroduș;
 Dând la tineri arvună:
 Arvună de 'nvățetură;
 Unde 'ntr' 'n graiu, shi 'ntr' o gură:
 Tinerii 'nvățz.

Venitau timpul cel fructos,
 Aerul saș limpezit,
 Preparanții onor formos;
 Invățetori aș eșhit:
 Iastă nomitz Normă,
 Invățzā multzime turmă:
 Romzni Patrici.

Ȫ se kvnoște pre sine
 De unde s' shi kvm se trag
 Romzni? Romani 'se spvne:
 Ȫ fi noi toci din un prag;
 D' a Italiei Coloine
 Din ale Romii; Romane
 Lēstzri: Shi clombe.

Ītalīa bine știe
 De venire nostr' aici,
 A Dachia cē pvtie —
 Bătrini, mari, tineri kv micī;
 Noi Coloine d' a lui Traian,
 Din sâncele Italian
 Nis nomiți Romzni.

Mărtvrie iaste Login —
 Cel d' asupra mbrului
 Zarmizegetuzei, *) la chin
 Șbps el kv totului;
 Pe care Traian kv viză;
 Forte din inimă gemș.
 Dachia a pvtii. —

6 *

Fiți

*) Четатъ Хацегевлей в Трансильванія, саș на
 Декевал Зармизегетуза.

Fizî acum Profesorilor
 Mângâiatzî cu inima,
 Păstrînd rostirè Scholelor
 Ca bătrîniî — cu Loga; —
 Cariî au pus temeiu val,
 Cu fie ertat Czichindeal:
 Intru shiéntze.

C A' N T A R E A
 PATRIONATULUI POPOR ROMA'NESC.

AUSTRICIASCA 'MPE'RA'TZIE,

Béne cuvéntatè fie.

Căci cu Ostashî ne pázeshte,
 Shi cu pace ne hrăneshte.

Legî are indreptátore,

Cu dreptate tziitóre.

Astázî Cetetzile tóte,

Cu Orashe, shi cu Sate.

Pace au, shi odihnire,

Custánd in buna voire.

Omeniî tráesc in pace;

Saltá voioshî cum le place.

Pámént aránd samáná gráu,

De Domnul adus la satziu.

Negutzetoriî, shi Târguri,

Libere in Tziarâ drumuri.

A Curtziî buná 'ntocmealá,

Face Tzeriî rezbunealá.

De acária dreptate,

Pronia ne face parte.

Spre Cornute, sh' zburátore,

Varsé bunacuvéntare.

Tzéra nostrá 'î apératá,

De varvariciasca glótá.

Aici Tzéra 'î linishitá,

De gonitoriî ne oshtitá.

Totzî custám viatze buná,

Ne sêmtzind vrêshmasha struná.

Căci AUSTRIASCA CURTE,

apérá cu virtute.

OH!

Фици акѡм Профессорилор
 Мънгъащй къ инима,
 Пъстрънд ростирѣк Школелор
 Ка вътръннй — къ Лога; —
 Карйй аѡ пѡс темейоу вал,
 Кѡ фйе ертат Цикиндѣл:
 Атрѡ шйинце.

K H N T I A R E
 PATRIONATULUI POPOR ROMÂNESC.

IAȘTRICIAȘKA 'MPËRĂȚIË,

Bine cuvântatè fie.

Kăchî къ Ostashî ne pázeshche,
 Shi къ pace ne hrăneshche.

Legî are dreptátore,

Kъ dreptate tziitóre.

Astázî Cetetzile tóte,

Kъ Orashe, shi къ Sate.

Pace aѡ, shi odihnire,

Kъstzînd а бѡнѡ воире.

Omeniî trzesc а pace;

Salta voioshî cum le place.

Pámént aránd samâná gráu,

De Domnul adus la satziu.

Negutzetoriî, shi târguri,

Libere in tziarâ drumuri.

A Curtziî buná 'ntocmealá,

Face Tzeriî rezbunealá.

De acária dreptate,

Pronia ne face parte.

Spre Cornute, sh' zburátore,

Varsé bunacuvéntare.

Tzéra nostrá 'î apératá,

De varvariciasca glótá.

Aici Tzéra 'î liniștitá,

De gonitoriî ne oshtitá.

Totzî custám viatze buná,

Ne sêmtzînd vrêshmasha struná.

Kăchî IAȘTRICIAȘKA CURTE,

ne apérá къ virtute.

OH!

OH! TU PRONIE CEREAȘCA',
 Dè Annī multzi se stăpânească.
 Impèrâtzia ast' dreaptă,
 Ce spre bêne ne deshteaptă.
 A fi noi ceshti — tot d' o vitzè,
 Românī cu dreaptă — credintze.
 Pâzind în aciastă Lume,
 Un adevêrat bun nume —
 Cătră Scholī shi 'nvățetură,
 Totzi intru 'n graiu, shi 'ntr' o gură.
 A avè dragoste mare,
 Pân' la 'ntreaga luminare.
 Pre bunī Patronī aī lăudă,
 Shi din inimă a cântă.
 Ungariei pace lungă,
 Dè Domne bêne s' ajungă.
 Iarè Curtiī nostre fie:
 Pace în veci, de vecie.

CA'NTE'RÎ LA MAIALESUL TÈNERIMEI' SCHOLASTICE ROMA'NESHTI' DIN LIPOVA.

A SA MAIESTATE, IMPE' RATUL TATA';
 Sub ale lui arèpi: pre noi ne scuteshte.
 Dela cel contralnich. Cumplit forte groznich.
 Mare ne amich.

Chiar Patria nostră, se bucură forte;
 În inimă cântă: shi se îndulceshte.
 Lăcuind în pace. În securitate.
 Shi 'n libertate.

Sporiu mare se face, la intzeleptzie;
 Prin cèle inalte; Schole ashezate.
 Unde bărbătzia; aratè Părentiī,
 Cu a lor Ramuri.

Inchê 'n vèrstă crudă, îi dau se invétze;
 Mai ânteiu se shtie: bêne se perciapă;
 Cu inima creadă. În suflet conoscă.
 Cin' e mai mare.

ОХ! ТЪ ПРОНІѢ ЧЕРѢСКЪ,
 ДѢ АННІ МѢЛЦІ СЕ СТѢПАНѢСКЪ.
 А ПѢРѢЦІА АСТ' ДРѢПТЪ,
 ЧЕ СПРЕ БИНЕ НЕ ДЕЩѢПТЪ.
 Я ФИ НОЙ ЧЕЩІ — ТОТ Д' О ВИЦЪ,
 РОМЪНІ КЪ ДРѢПТЪ — КРЕДИНЦЪ.
 ПѢЗУНД А АЧАСТЪ ЛЪМЕ,
 УН АДЕВѢРАТ БЪН НЪМЕ. —
 КЪТЪРЪ ШКОЛІ ШИ 'НВЪЦЕТЪРЪ,
 ТОЦІ АТЪРЪ 'Н ГРАЮ, ШИ 'НТЪР' О ГЪРЪ.
 Я АВѢ ДРАГОСТЕ МАРЕ,
 ПЪН' ЛА 'НТЪРѢГА ЛЪМИНАРЕ.
 ПРЕ БЪНІЙ ПАТРОНІ АЙ ЛЪБДА,
 ШИ ДИН ИНИМЪ А КЪНТА.
 УНГАРІЕЙ ПАЧЕ ЛЪНГЪ,
 ДѢ ДОМНЕ БИНЕ С' АЖЪНГЪ.
 ІАРЪ КЪРЦІЙ НОСТРЕ ФІЕ:
 ПАЧЕ А БѢЧІ, ДЕ БѢЧІЕ.

КЪНТЪРІ ЛЯ МАІАЛЕСУЛА ТИНЪЕРИМЕИ' ШКОЛАСТИЧЕ РОМЪНЪЩІ ДИН ЛИПОВА.

Я ОА МАІВЪСТАТЪ, АПЪРАТЪА ТАТЪ;
 ШЪК АЛЕ ЛЪИ ДРИПІ: ПРЕ НОЙ НЕ СЪВЪТЪЩЕ.
 ДЕЛА ЧЕЛ КОНТРАЛНИК. КЪМПИЛТ ФОРТЕ ГРОЗНИК.
 Марè не амик.

КЪР ПАТЪРІА НОСТЪРЪ, СЕ БЪКЪРЪ ФОРТЕ;
 А ИНИМЪ КЪНТЪ: ШИ СЕ АЛЪЛЧЪЩЕ.
 ЛЪКЪИНА А ПАЧЕ. А СЕКЪРИТАТЕ.
 ШИ 'Н ЛИБЕРТАТЕ.

ШПОРИУ МАРЕ СЕ ФАЧЕ, ЛА АЦЕЛЕПЦІЕ;
 ПРИН ЧѢЛЕ АНАЛТЕ: ШКОЛЕ АШЕЗАТЕ.
 УНДЕ БЪРЪВЪЦІА; АРАТЪ ПЪРИНЦІЙ
 КЪ А ЛОР РАМУРИ.

АКЪ 'Н ВЪРЪСТЪ КЪРЪДЪ, АЙ А
 МАЙ АТЪЮ СЕ ЦІЕ: БИНЕ СЕ ПЕ
 КЪ ИНИМА КЪРЪДЪ. А СЪФЛЕТ КЪ
 ЧИН' Е МАЙ МАРЕ.

ei atot puternich, Domnezeu se zice;
Acatoru a tote: ce vedem cu ochii.
Iul Sant, shi Duhul. Trei sunt 'n care credem.
O Sant' TREIME.

ur' dupa aciasta, trimit mai departe;
a Libere Schole: Gymnaziu nomite,
unde fie cine. Shi Genuri streine.
Se iau bucuos.

acel se redica, l' Diregatorie;
ur' cu lor de sus: anomita sorte.
ni Popi, shi Dascalii. Altzii Domni Patriei.
Es cu credintze.

h! Voi strémoshilor, noi sängele vostru;
culatzi din mormanturi: se vedetzi triumfuri.
um noi din ce neagra, — nopte ne scularam.
Totzi n' 'n barbatarem.

raiva fierbinte, pe la Schole umbland;
cunosti intzelepte: Genului cashtigand.
shi noi pe alte, Genuri mai vestite
Ai inbratzisha. —

nostru iare, in mormantul vostru;
e mangiere; C' atzi vazut cu ochii.
trigatai totzi treiasca: Multzi Anni stapaneasca.
FRANTZISC' ANTEIUL.

RAIUL shi 'MPA'RATUL, varsetoriu de mila;
e introduse; c' a sa mare grije:
te pace. Iare intre omeni:
Buna voire.

ALTE CANTARE.

Ala Tzer
De gonitori ne aciasta,
Totzi custolari dantzuesc;
Ne semectzii nu gandesc:
Dulce zi e aciasta.

Чел атот пѣтѣрник, Домнезеѣ се зиче;
Фзкзторю а тоте: че ведем кѣ Окій.
Фіюл Сант, ши Дхѣл. Трей сзнт 'н каре крѣдем.
О Сант' ТРѢИМѢ.

Іар' дѣпз ачаста, тримит май департе;
ла либере Схоло: Гимназій номите,
Унде фіе чине. Ши Цензри стрейне.
Ге іав кѣкѣрос.

Д' ачи се рѣдикз, л' Дирегзторіе;
Дѣпз чѣ лор де сѣс: аномитз сорте.
Уній Попи, ши Даскалі. Ялцій Домни Патріей.
Бс кѣ крѣдинцз.

Ох! Вой стрзмошилор, ной сзнциеле вострѣ;
Скѣлаци дин мормзнтѣри: се ведеци тріѣмѣри.
Кѣм ной дин чѣ нѣгрз — нопте не скѣларзм.
Тоци н' некѣрзтарзм.

Кѣ рѣвнз фіеркенте, пе ла Сколе умелзнд;
Фрѣктѣри ацелѣпте: Цензлѣи кѣшигзнд.
Ка ши ной пе алте, Цензри май вестите
Аи лѣрзцишѣ. —

Дѣчечивз іарз, л' мормзнтѣл вострѣ;
Фіе мзнгѣере; Ч' аци взхѣт кѣ Окій.
Стригаци тоци трзакз: Мѣлци ани стѣпзнѣскз.
ФРАНЦИСК' АТЬЮЛ.

КРЯЮЛ ши 'МПЪРАТЪЛ, взрзторю де милз;
Карѣ л' тродѣсз; к' а са mare grije:
л' Патріе паче. Іарз л' тре омені:
Кѣнз воире.

ЯЛТѢ КЪНТАРѢ.

Я. а. а. Дѣлче зи е ачаста,
Кѣнд Сколаріи дзнциѣск;
ла прелекцій нѣ гзндѣск:
Я. а. а. Дѣлче зи е ачаста.

E. e. e. Sâlteaze inimile,
Vîzîndune intâlnitzi;
La Apâ - acrâ venitzi:
E. e. e. Sâlteaze inimile.

I. i. i. Perceptzi sînt omeniî,
Cum acest loc pârîsit; —
Spre folos lau tehnuit: *)
I. i. i. Perceptzi sînt omeniî.

O. o. o. Totzi Scholariî zic porro, **)
Acest loc Scholarilor;
E continu Muzelor:
O. o. o. Totzi Scholariî zic porro.

U. u. u. Plăcut lor iaste locu,
Prin tufe cu drag pîshesc;
Paserile 'î indulcesc:
U. u. u. Plăcut lor iaste locu.

Us. us. us. Sî trîiascâ FRANTZISCUS
IMPE' RAT, CRAIU indurat,
Moshtenilor din Bânat.
Us. us. us. Sî trîiascâ FRANTZISCUS.

Orî. orî. orî. Shi Domniî Invâtzetoriî,
Se trîiascâ sînâtoşî;
Scholarilor cuvincioşî:
Orî. orî. orî. Shi Domniî Invâtzetoriî.

Luî. luî. luî. Comunul Orashuluî,
Fie inveac lăudat;
De tot réul apârat:
Luî. luî. luî. Comunul Orashuluî.

I. i. i. Trîiascâ shi Pârîntziî,
Cariî pre noi ne hrînesc;
A ne 'nvâzâ se grijesc
I. i. i. Trîiascâ shi Pârîntziî.

Б. е. е. Сзалтѣзе инимиле,
Взъздѣне лтзлницъ;
Ла Апз - акрз беницъ:
Б. е. е. Сзалтѣзе инимиле.

Ї. ѝ. ѝ. Перцепцъи сзнт оменій,
Кѣм ачест лок пзрзсит; —
Спре фолос лав технбит: *)
Ї. ѝ. ѝ. Перцепцъи сзнт оменій.

О. о. о. Тоци Школарій зик порро, **)
Ачест лок Школарилор;
Б континѣ Мѣзелор:
О. о. о. Тоци Школарій зик порро.

У. у. у. Плъкът лор іасте локъ,
Прин тѣфе кѣ драг пзшеск.
Пасериле 'и лдѣлеск:
У. у. у. Плъкът лор іасте локъ.

Ус. ус. ус. Сз трзаскз ФРАНХИСКЪ
ЛПЪРАТ, КРІЮ лдѣрат
Мошѣнилор дин Бзнат.
Ус. ус. ус. Сз трзаскз Ф

Орî. орî. орî. Ши Домніи Л
Се трзаскз сзизтоши
Школарилор кѣвинчоши
Орî. орî. орî. Ши Домніи

Лѣи. лѣи. лѣи. Комѣнѣл Орашѣлѣи
Фіе л бѣк лѣѣдат;
Де тот рѣл апзрат:
Лѣи. лѣи. лѣи. Комѣ

Ї. ѝ. ѝ. Трзаскз ши Пзринцъи,
Кариî пре нои не хрзи
А не 'нвзцâ се грижеск:
Ї. ѝ. ѝ. Трзаскз ши П

Iar'.

*) Măiestrit.

**) Măi departe.

*) Мзестрит.

**) Мăй департе.

508